

**UNIVERSITY OF KERALA**

**FACULTY OF ORIENTAL STUDIES**

**Scheme and Syllabus for the  
First Degree Programme in Sanskrit (General)**

**Under the Choice Based Credit and Semester System (CBCSS)**

**[Schedule 2 (b)]**

**(To be introduced from 2018 admissions)**

Semester No	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
I	Language Course –I (Eng- I)	EN1111	English I	5	4
	Lang. Course II (Adl. Lang-I)	SK1111-1	Second Lang I	4	3
	Foundation Course I	EN1121	English	4	2
	Core Course I	SK1141	History of Sanskrit Literature	6	4
	Complementary Course I	SK 1131	Poetry and Prose	3	2
	Complementary Course II	SK 1132	Functional Sanskrit	3	2

Semester No	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
II	Language Course –II (Eng- II)	EN 1211	English II	5	4
	Lang. Course IV (Eng. III)	EN 1212	English III	4	3
	Lang. Course V (Adl. Lang.II)	SK 1211-1	Second Lang. II	4	3
	Core Course II	SK 1241	Outlines of Indian Culture	6	4
	Complementary Course III	SK 1231	Ancient Indian Vision on Ethics	3	3
	Complementary Course IV	SK 1232	Lyric and Prosody	3	3

Semester No	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
III	Language Course –VI (Eng- IV)	EN 1311	English IV	5	4
	Lang. Course VII (Adl. Lang.III)	SK 1311-1	Second Lang. III	5	4
	Foundation II	SK 1322	Sanskrit and Computer	4	3
	Core Course III	SK 1341	Sanskrit Grammar I	5	4
	Complementary Course V	SK 1331	Sanskrit Poetics	3	3
	Complementary Course VI	SK 1332	Kavya and Alankara	3	3

Semester No	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
IV	Language Course –VIII (Eng- V)	EN 1411	English V	5	4
	Lang. Course IX (Adl.Lang IV)	SK 1411-1	Second Lang. IV	5	4
	Core Course IV	SK 1441	Research Methodology in Sanskrit	5	4
	Core Course V	SK 1442	Drama & Dramaturgy I	4	3
	Complementary Course VII	SK 1431	Champu & Stotrakavya	3	3
	Complementary Course VIII	SK 1432	Dharmasastras in Sanskrit	3	3

Semester No	Course Title	Course Code	Name of the Course	L	C
V	Core Course VI	SK 1541	Contribution of Kerala to Sanskrit Literature	4	4
	Core Course VII	SK 1542	Mahakavyas	4	4
	Core Course VIII	SK 1543	Technical Literature in Sanskrit	3	2
	Core Course IX	SK 1544	Elements of Indian Philosophy I	4	4
	Core Course X	SK 1545	Drama & Dramaturgy II	4	4
	Open Course I	SK 1551	Indian Literary Criticism	3	2
	Project / Dissertation			3	-

<b>Semester No</b>	<b>Course Title</b>	<b>Course Code</b>	<b>Name of the Course</b>	<b>L</b>	<b>C</b>
VI	Core Course – XI	SK 1641	Elements of Indian Philosophy-II	5	4
	Core Course- XII	SK 1642	Linguistics	5	4
	Core Course XIII	SK 1643	Vedic Literature	5	4
	Core Course XIV	SK 1644	Sanskrit Grammar – II	4	3
	Elective	SK 1661	Translation – Theory & Practice	3	2
	Project	SK 1645		3	4
			<b>Total</b>	<b>150</b>	<b>120</b>

Semester No	Course title	Course Code	L	C
1	Core Course – I	SK 1141	6	4

## HISTORY OF SANSKRIT LITERATURE

### Aim of the course

Aim of the course is to aware the students about the vast history of Sanskrit Literature and to aware the heritage of Sanskrit Literature.

### Objectives of the course

1. To understand the different stages in the history of Sanskrit Literature.
2. To learn the different forms of literary works in Sanskrit.
3. To make an aptitude towards literature.
4. To promote creativity, imagination and innovation.
5. To compare Sanskrit Literature with the other literary works of the world.

### Course Outline.

- Module I** : General outline of Sanskrit Literature
- Module II** : Vedic Literature- Rgveda, Samaveda, Yajurveda, Atharvaveda, the date of vedas and vedangas.
- Module III** : Classical Literature – The Epics, Mahakavyas, Historical Kavyas, Khandakavyas, Devotional Lyrics, Didactic Poems, Anthology, Prose, Champu, Popular Tales and Fables.
- Module IV** : Scientific Literature - General Survey of the following topics. Music, Kamasutra, Prosody, Lexicography, Science of Grammar, Prakrta Vyakarana, Mathematics, Dharmasastra, Upavedas, Ayurveda, Arthasastra, Dhanurveda and Architecture.

### Essential Reading

A Short History of Sanskrit Literature, T.K. Ramachandra Iyer (R.S. Vadyar & Sons, Palakkad)

### Additional Reading

1. A History of Sanskrit Literature, Arthur A. Macdonel (Motilal Banarsidass Publishers Pvt Ltd, New Delhi)
2. Samskrita Sahityethihasam, Acharya Lok Mani Dahal (Krishnadas Academy, Varanasi)
3. History of Classical Sanskrit Literature, M. Krishna Machariar (Motilal Banarsidass Publication, Pvt Ltd, New Delhi)

Semester No	Course title	Course Code	L	C
1	Complementary Course – I	SK 1131	3	2

## POTERY & PROSE

### Aim of the course

The aim of the course is to introduce the basic forms of literature and to bring up the aesthetic sense of the students.

### Objectives of the course

1. To promote creativity, imagination and innovation.
2. To inculcate the human values.
3. To improve the elementary skills in learning Sanskrit.
4. To make the students to understand simple literary material.
5. To give necessary grammatical inputs.

### Course Outline.

**Module I** : Introduction to Ramayana and general outline of prose literature in Sanskrit.

**Module II** : Textual Study of Ramayana (Aranyakandam 100<sup>th</sup> Sarga – 76 verses)

**Module III** : Kadambarisamgraha (1-20 Paragraphs)

### Essential Reading

1. Ramayana of Valmiki
2. Kadambarisamgram of R.V. Krishnamachariar, R.S. Vadyar & Sons, Palakkad.

### Addl. Reading :

1. History of Sanskrit Literature (Mal) Edited by Dr. K. Kunujunni Raja.
2. History of Classical Sanskrit Literature, S.K. De.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
1	Complementary Course – II	SK 1132	3	2

## FUNCTIONAL SANSKRIT

### Aim of the course

The course aims at developing the basic knowledge in Sanskrit.

### Objectives of the course

1. To know about the various noun forms in Sanskrit.
2. To create awareness about verbal forms in Sanskrit.
3. To create the skills of communication and writing in Sanskrit.

### Course Outline.

- Module I** : General awareness of Nouns - (राम, हरि, गुरु, मातृ, पितृ, रमा, राजन्, गौ, वन, किम्, तत्, एतत्, यत्, अस्मद् and युष्मद्)- Cases: detailed study- Structure nouns and objectives (विशेषणविशेष्यभावः)
- Module II** : General awareness of Verbs - Tenses – General Study of – दशलकाराः - Detailed study of लट्, लङ्, लृट्, लोट्) - भू, पठ्, गम् & वन्द्. Indeclinables (यदा- तदा, यदि - तर्हि, यथा- तथा, च, अपि, एव, एवं, सह, विना, अभितः, परितः, उभयतः, अत्र, तत्र, कुत्र, अन्यत्र, सर्वत्र and इति)- उपसर्गाः ।
- Module III** : 10 सुभाषितानि (Selected only) संभाषणरचना (मित्रयोः, अद्यापक मित्रयोः, शाकापणः च) - पत्ररचना ।
- Module III** : अमरकोशः (प्रथमं काण्डम् 1-56 slokas)

### Essential Reading

1. शब्दमञ्जरी , R.S. Vadyar & Sons, Palakkad.
2. धातुमञ्जरी R.S. Vadyar & Sons, Palakkad.
3. अमरकोशः (अमरसिंहः)
4. संस्कृतस्वाध्यायः (संभाषणम्) राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् ।

### Addl. Reading :

1. कामधेनु (Narayana Pisharodi)
2. Laghu Samskrtam (Dr. K.G. Poulse)

### SK1132- Module III

1. आचार्यात्पादमादत्ते  
पादं शिष्यः स्वमेधया ।  
पादं सब्रह्मचारिभ्यः  
पादं कालक्रमेण च ॥
2. आपरितोषाद्विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम् ।  
बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः ॥
3. पुराणमित्येव न साधु सर्वं  
ना चापि काव्यं नवमित्यवद्यम् ।  
सन्तः परीक्ष्यान्यतरद्भजन्ते  
मूढः परप्रत्ययनेयबुद्धिः ॥
4. अयं निजः परो वेति  
गणना लघुचेतसाम् ।  
उदारचरितानां तु  
बसुधैव कुटुम्बकम् ।
5. प्रथमवयसि पीतं तोयमल्पं स्मरन्तः  
शिरसि निहितभारा नारिकेला द्रमा ये ।  
सलिलममृतकल्पं दद्युराजीवनान्तं  
न हि कृतमुपकारं साधवो विस्मरन्ति ।
6. भवन्ति नम्रास्तरवः फलागमैर्नवाम्बुभिर्दूरविलम्बिनो घनाः ।  
अनुद्धताः सत्पुरुषाः समृद्धिभिः स्वभाव एवष परोपकारिणाम् ॥
7. दशकूपसमा वापी, दशवापीसमो हृदः ।  
दशहृदसमः पुत्रो, दशपुत्रसमो द्रुमः ॥
8. नित्यं हिताहारविहारसेवी समीक्ष्यकारी विषयेष्वसक्तः ।  
दाता समः सत्यपरः क्षमावानाप्तोपजीवी च भवत्यरोगः ॥
9. तक्षस्य विषं दन्ते मक्षिकायाः विषं शिरः ।  
वृश्चिकस्य विषं पुच्छे सर्वाङ्गे दुर्जनस्य विषम् ।
10. सम्पूर्णकुम्भो न करोति शब्दं अर्धो घटो घोषमुपैति नित्यम् ।  
विद्वान् कुलीनो न करोति गर्वं जल्पन्ति मूढास्तु गुणैर्विहीनाः ॥

Semester No	Course title	Course Code	L	C
2	Core Course- 2	SK 1241	6	4

## OUTLINES OF INDIAN CULTURE

### Aim of the course

The aim of the course is to understand the cultural heritage of India through South Indian culture.

### Objectives of the course

1. To understand the South Indian Culture.
2. To inculcate moral values through the study of ancient educational institutions.
3. To understand the contributions of various Kingdoms to art and literature.
4. To create awareness of the reform movements in Kerala.

### Outline of the Course

- Module I** : 1. South Indian Culture- its contribution to Indian Civilization  
2. The Bhakti Movement – Alvars and Saivite Saints
- Module II** : 3. Educational Institutions in ancient India- Taxila and Nalanda.  
4. The Gupta Period- The Golden age, art and architecture
- Module III** : 5. The contribution of Pallavas, Cholas and Pandyas to art and architecture.  
6. Kerala- The Chera Kingdom – The people of Kerala and their culture  
7. The Vijaya Nagara Kingdom- its contribution to Sanskrit and Indian Culture.
- Module IV** : 8. The Impact of West and Modern Indian Life and Education  
9. Reform movements in Kerala- Chattampi Swami & Narayan Guru  
10. Temple entry Agitation and Proclamation

### Essential Reading

1. Indian History, Prof. A. Sreedhara Menon
2. Makers of Kerala History , Prof. A. Sreedhara Menon.

### Addl. Reading :

Cultural Heritage of India.



Semester No	Course title	Course Code	L	C
2	Complementary Course III	SK 1231	3	3

### ANCIENT INDIAN VISION ON ETHICS

#### Aim of the course

The aim of the course is to familiarise Ancient Indian Concept on Ethics.

#### Objectives of the course

1. To understand the Indian Visions.
2. To inculcate moral values through the study.
3. To inculcate integrity in action, morality in practical life etc.

#### Course Outline.

- Module I** : विदुरनीतिः ( उद्योगपर्वम् - 33<sup>th</sup> अध्यायः 1-60 श्लोकाः)
- Module II** : विदुरनीतिः (उद्योगपर्वम् 33<sup>th</sup> अध्यायः 61-128 श्लोकाः)
- Module III** : भगवद्गीता (Chapter III कर्मयोगः)

#### Essential Reading

1. विदुरनीतिः ।
2. भगवद्गीता ।

#### Addl. Reading :

History of Sanskrit Literature, A.A. Machonell

Semester No	Course title	Course Code	L	C
2	Complementary Course IV	SK 1232	3	3

## LYRIC & PROSODY

### Aim of the course

Through the study of Poetry & Prosody the student can be sensitized to the aesthetic, cultural and literary aspects of poem and analyse the knowledge of prosody.

### Objectives of the course

1. To understand the nature of Sandesha Kavyas.
2. To familiarise Kalidasa's approach to nature and literature.
3. To know the metres and their peculiarities.
4. The practise various metres.

### Course Outline.

**Module I** : मेघदूतम् (पूर्वमेघः)

**Module II** : (Selected) वृत्तानि

1. आर्या
2. इन्द्रवज्रा
3. उपेन्द्रवज्रा
4. अनुष्टुप्
5. दोधकम्
6. रथोद्धता
7. वंशस्थम्
8. तोटकम्

**Module III** :

9. द्रुतविलम्बितम्
10. भुजङ्गप्रयातम्
11. वसन्ततिलकम्
12. मालिनी
13. मन्दाक्रान्ता
14. शर्दूलविक्रीडितम्
15. स्रग्धरा
16. पुष्पिताग्रा
17. वियोगिनी

### Essential Reading

1. मेघदूतम्
2. लघुवृत्तरत्नाकरः

### Addl. Reading :

1. History of Classical Sanskrit Literature
2. Complete works of Kalidasa.
3. वृत्तरत्नाकरः ।

Semester No	Course title	Course Code	L	C
3	Foundation Course – II	SK 1322	4	3

## SANSKRIT AND COMPUTER

### Aim of the course

The course aims at developing the basic information and communication (ICT) skills and to equip the students to effectively use ICT tools for courses in Sanskrit and related areas. .

### Objectives of the course

1. To introduce the basic concepts in informatics.
2. To impart functional knowledge and skills in using computers.
3. To familiarise the language technology especially related to Sanskrit for computer processing.
4. To review the digital knowledge resources in Sanskrit and Indology.

### Course Outline.

**Module I** : Overview of Information and Communication Technology (ICT) Concepts and terms – Data, Information and knowledge – History of computers- Generations of technology - Communication systems – Artificial Intelligence.

**Module II** : ICT Skills and Application  
Computer Fundamentals – Hardware- Software- Computer Peripherals- Operating Systems -Application Software – DBMS Networks

**Module III** : Sources and Uses of Digital Resources  
Academic websites- Digital Libraries and Archives – Open Access Resources- Electronic Books Sanskrit Specific Sources- Search Mechanisms-Popular Search Engines.

**Module IV** : ICT for Sanskrit  
Language Technology- Unicode – Indian Languages in computer- Sanskrit Informatics Research and Development – Digital Sources of Knowledge on Sanskrit and Indology- Important Sanskrit Resources.

### Essential Reading

Sanskrit Informatics (By R. Raman Nair and L. Sulochana Devi), Centre for Informatics Research and Development, Thiruvananthapuram.

### Addl. Reading :

1. Sanskrit for Computers (Kesab Chandra Das) Prathibha Prakashan, Delhi.
2. Fundamentals of Information Technology (Alexis Leon and Mathews Leon), Leon Vikas Publishing House Pvt. Ltd, Noida.
3. Computer Fundamentals (Pradeep K. Sinha and Priti Sinha) BPB Publications, New Delhi.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
3	Core Course – 3	SK 1341	5	4

## SANSKRIT GRAMMAR – I

### Aim of the course

The course aims at developing the basic knowledge of Paninian Grammar

### Objectives of the course

1. To use the language freely without grammatical mistakes.
2. To know the practical knowledge of splitting in the Sanskrit language.
3. To familiarise with the technical terms in Sanskrit Grammar.
4. To promote analytical knowledge of Karakas in Sanskrit.
5. To know the formation of norms in Sanskrit .

### Course Outline.

**Module I** : Samja Prakarana and Ach Sandhi.

**Module II** : Hal- Sandhi & Visarga Sandhi

**Module III** : Karaka Prakaranam

### Essential Reading

1. Laghu Siddhanta Kaumudi (Varadachari)

### Addl. Reading :

1. Laghusiddhantha Kaumudi (with Balahitaishimi- Malayalam Commentary) by Prof. R. Vasudevan Potti.
2. Laghu Panineeyam- A.R. Rajaraja Varma.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
3	Complementary Course – V	SK 1331	3	3

## SANSKRIT POETICS

### Aim of the course

The course is intended to introduce two main schools of Sanskrit literary criticism viz Guna and Dhvani along with the preliminaries of Kavya in general.  
Objectives of the course

### Objectives of the course

1. To introduce the Indian literary theories in general.
2. To introduce Guna theory of Dandin
3. To introduce Dhvani theory with reference to Kavyaprakasa.
4. To enable the students to evaluate the poetic excellence of Kavyas in the light of Guna and Dhvani theories.

### Course Outline.

- Module I** : Preliminaries of Kavya- Definition, Causes, Prayojana- Classification, body and soul of poetry
- Module II** : The glory of Kavya- different languages- Guna the soul of poetry – ten Gunas, definition and illustrations.
- Module III** : Mammata's definition of poetry- threefold division of Sabda and Artha- Tatparyartha, Lakshana- its different varieties –Dhvani, its nature
- Module IV** : Comparison of the definitions of Kavya given by Mammata and Dandin- Application of Guna and Dhvani in illustration.

### Essential Reading

1. Kavyadarsa – Chapter I
2. Kavyaprakasa- Chapter I and II

### Addl. Reading :

1. Indian Kavya Literature (A.K. Warder)
2. Samskrta Sahitya Vimarsanam (Dr. N.V.P Unithiri)
3. Bharatiya Sawndaryasastram (Dr. C. Rajendran)

Semester No	Course title	Course Code	L	C
3	Complementary Course VI	SK 1332	3	3

## KAVYA AND ALANKARA

### Aim of the course

The aim of the course is to sensitize the student with the aesthetic aspects of literary appreciation and to develop the students knowledge about Alankaras.

### Objectives of the course

1. To enable the students to evaluate the poetic excellence of Kavyas.
2. Appreciation of literature using the best specimens provided.
3. To make students to understand simple literary material.
4. To understand the figures of speech.
5. To differentiate each Alankaras from other Alankaras.

### Course Outline.

- Module I** : General awareness of the contributions of Kalidasa.  
**Module II** : Raghuvamsam – Canto I  
**Module III** : Alankaras (Selected only)  
**Module III** : १. उपमा, २. रूपकम्, ३. समासोक्तिः, ४. अप्रस्तुतप्रशंसा, ५. अपह्नुतिः, ६. उत्प्रेक्षा, ७. दीपकम्, ८. विरोधाभासः, ९. अर्थान्तरन्यासः, १०. काव्यलिङ्गम्, ११. स्वभावोक्तिः, १२. प्रदीपम्, १३. अतिशयोक्तिः, १४. दृष्टान्तम्, १५. व्यतिरेकः ।

### Essential Reading

1. रघुवंशम्- प्रथमः सर्गः ।
2. कुवलयानन्दः (Selected Portions only)

### Addl. Reading :

1. History of Classical Sanskrit Literature (M. Krishnamacharya)
2. Samskrita Sahitya Charitram (Vadakkumkur Raja Raj Varma)
3. Kavyaprakasam- X

Semester No	Course title	Course Code	L	C
4	Core Course – IV	SK 1441	5	4

## RESEARCH METHODOLOGY IN SANSKRIT

### Aim of the course

Aim of the course is to enable the students to understand the elements of research methodology in Sanskrit .

### Objectives of the course

1. To understand the fundamentals of research.
2. To familiarise the students with the research techniques and methodology.
3. To understand the basics of documentation.
4. To popularise the students with the techniques of the presentation of a research report.

### Course Outline.

- Module I : Research – Characteristics, aim, scope, problem and bibliographical source- Types of Research – Selection of topic- Synopsis and its Kinds and frame work.
- Module II : Ancient Devices- Modern methods- Framework of survey- Research Design.
- Module III : Organisation – Logic of footnotes- Model footnotes- Consolidation of references- Parenthetical documentation – common abbreviation- Transliteration.
- Module IV : General structure of the thesis – Title page- Table of contents – General notes- Mechanism of typing – Language and style

### Essential Reading

Elements of Research Methodology in Sanskrit - K.C. Dash.

### Addl. Reading :

An Introduction to Indological Research Methodology- Srimannarayana Murti.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
4	Core Course V	SK 1442	4	3

## DRAMA AND DRAMATURGY - I

### Aim of the course

Aim of the course is to sensitize the students to the aesthetic, cultural and social aspects of Sanskrit drama.

### Objectives of the course

1. To understand the origin and development of Sanskrit drama.
2. Appreciation of Sanskrit drama using the best techniques provided.
3. To know and to practice drama techniques.

### Course Outline.

- Module I** : General awareness of Kalidasa and his dramas.  
**Module II** : Detailed study of Abhijana Sakunthalam (Acts I-IV only)  
**Module III** : General study of Abhijana Sakunthalam (Acts V-VII only)  
**Module IV** : Dasarupakam (III Prakasa)

### Essential Reading

1. Abhijanasakunthalam
2. Dasarupakam (Third Prakasa only.)

### Addl. Reading :

1. A History of Sanskrit Literature – A.A. Macdonell.
2. History of Classical Sanskrit Literature- M. Krishna Machariar



Semester No	Course title	Course Code	L	C
4	Complementary Course VII	SK 1431	3	3

## CHAMPU AND STOTRAKAVYA

### Aim of the course

Aim of the course is to familiarise the Ancient Indian Classical works, particularly champu and stotrakavyas.

### Objectives of the course

1. To make awareness of Ancient Indian Culture and Tradition.
2. To articulate the ideas of keeping morality in life.
3. To help to formulate and develop good personality in social life.
4. To familiarise the students with Sanskrit champu style.

### Course Outline.

- Module I** : General Outline of Sanskrit Champu and Stotrakavya literature  
**Module II** : Champu Ramayanam (Bala 1-20)  
**Module III** : Narayaneeyam (22<sup>nd</sup> & 42<sup>nd</sup> Dasakas)  
**Module IV** : भजगोविन्दम्

### Essential Reading

1. Champu Ramayanam
2. Narayaneeyam
3. Bhajagovindam

### Addl. Reading :

1. History of Classical Sanskrit Literature.
2. Samskrita Sahitya Charitam – Vadakkumkur Raja Raja Varma
3. Valmiki Ramayanam

Semester No	Course title	Course Code	L	C
4	Complementary Course VIII	SK 1432	3	3

## DHARMASASTRAS IN SANSKRIT

### Aim of the course

The aim of the course is to familiarise ancient Indian concept of Dharma and classical works related to Dharmasastra.

### Objectives of the course

1. To know the important schools of Dharmasatra.
2. To acquaint with Indian view on social and individual life.
3. To comprehend the ideas of family life.
4. To inculcate integrity in action, morality in practical life and altruistic activities.

### Course Outline.

- Module I** : अर्थशास्त्रम् (I - विनयाधिकारिकम् / अध्यायाः 2-7)
- Module II** : मनुस्मृतिः (सप्तमाध्यायः, राजधर्मः - 1-88)
- Module III** : शुक्रनीतिः (कोशनिरूपणप्रकरणम् IV/1-39)
- Module IV** : मनुस्मृतिः (द्वितीयाध्यायः 1-30)
- Module V** :

### Essential Reading

1. अर्थशास्त्रम् ।
2. मनुस्मृतिः ।
3. शुक्रनीतिः ।

### Addl. Reading :

1. The History of Dharmasastras – P.V. Kane
2. Manusmriti (Mala. Translation by N. Gopinathan Nair)

Semester No	Course title	Course Code	L	C
5	Core Course VI	SK 1541	4	4

## CONTRIBUTION OF KERALA TO SANSKRIT LITERATURE

### Aim of the course

The course is intended to provide a general awareness about the prominent Kerala Sanskrit poets.

### Objectives of the course

1. To make awareness of the Sanskrit poetic tradition of Kerala.
2. To introduce the philosophical views of Swami Vivekanta.
3. To familiarize the students with the Sanskrit Mahakavyas from Kerala.

### Course Outline.

**Module I** : General introduction to major Sanskrit poets from Kerala – Muthyukulam Sreedharan. P.C. Devasya, Athulan, Narayana Bhattathiri, Balarama Panicker, T. Ganapati Sastri, A.R. Rajarajavarma, Uddanda Sastri and Vasudeva Bhattathiri.

**Module II** : विश्वभानुः (चतुर्थः सर्गः पञ्चमः सर्गः च)

**Module III** : केरलोदयम् (प्रथमः सर्गः)

### Essential Reading

1. विश्वभानुः (चतुर्थः सर्गः : पञ्चमः सर्गः)
2. केरलोदयम् (प्रथमः सर्गः)
3. History of Kerala Sanskrit Literature, Kerala Sahitya Academy.

### Addl. Reading :

1. Kerala Sahitya Charitam – Ulloor.
2. History of Kerala Sanskrit Literature- Vadakkumkur.
3. Complete works of Swami Vivekananta.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
5	Core Course VII	SK 1542	4	4

## MAHAKAVYAS

### Aim of the course

The course is intended to develop the students ability to know the features of Sanskrit Mahakavyas.

### Objectives of the course

1. To introduce Sanskrit Poetry.
2. To develop the awareness of the Mahakavyas in Sanskrit
3. To develop esthetic experience.
4. To create awareness of poetic beauty in Sanskrit Mahakavyas.

### Course Outline.

- Module I : General awareness of the major five Mahakavyas in Sanskrit  
Module II : किरातार्जुनीयम् - प्रथमः सर्गः  
Module III : General awareness of the contributions of Bharavi and Magha.  
Module IV : शिशुपालवधम् - प्रथमः सर्गः ।

### Essential Reading

1. किरातार्जुनीयम् - Canto I
2. शिशुपालवधम् - Canto I

### Addl. Reading :

1. History of Classical Sanskrit Literature.
2. History of Sanskrit Literature.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
5	Core Course VIII	SK 1543	4	2

## TECHNICAL LITERATURE IN SANSKRIT

### Aim of the course

The course intends to increase the attitude of the students towards the science in Sanskrit.

### Objectives of the course

1. To know the technical literature in Sanskrit.
2. To know different disciplines and their relation with Sanskrit.
3. Application of the knowledge in our day to day life.

### Course Outline.

- Module I** : General outlook on Technical Literature in Sanskrit.  
**Module II** : बृहज्जातकम् (Chapter I)  
**Module III** : अष्टाङ्गहृदयम् (Chapter II & III दिनचर्या & ऋतुचर्या)  
**Module IV** : वृक्षायुर्वेदः (बृहत्संहिता Chapter 55)

### Essential Reading

1. A Short History of Sanskrit Literature.
2. बृहज्जातकम् ।
3. अष्टाङ्गहृदयम् ।
4. बृहत्संहिता

### Addl. Reading :

1. Science in Sanskrit – Samskrita Bharati, New Delhi.
2. Pride of India, New Delhi

Semester No	Course title	Course Code	L	C
5	Core Course IX	SK 1544	4	4

### ELEMENTS OF INDIAN PHILOSOPHY -I

#### Aim of the course

Aim of the course is to enable the students to understand and to analyse the content of Indian Philosophy.

#### Objectives of the course

1. To understand the fundamentals of Indian Philosophy.
2. To enable the students for logical thinking.

#### Course Outline.

- Module I** : Padarthas- Dravyas- Gunas- Karmas- etc  
**Module II** : Pramanas- Pratyaksa- Anumana- Upamana – Sabda etc.  
**Module III** : Anubandacatustaya- Anjana, etc  
**Module IV** : Creation of Universe- Menaing of Mahavakyas, etc.

#### Essential Reading

1. Tharkasamgraha (Complete with Dipika upto Pratyaksaparichetam).
2. Vedantasaram.

#### Addl. Reading :

1. Indian Philosophy – Dr. S. Radhakrishnan
2. History of Indian Philosophy – S.N. Dasgupta
3. Tattvamasi- Sukumar Azhicode.
4. Bharateeyachintha – K.Damodharan.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
5	Core Course X	SK 1545	4	4

## DRAMA AND DRAMATURGY - II

### Aim of the course

Through Sanskrit drama and dramaturgy, we can sensitize the students to the aesthetic, cultural and social aspects of drama.

### Objectives of the course

1. To understand the origin and development of Sanskrit drama especially Bhasa's plays.
2. Appreciation of drama using the best techniques provided.
3. To know and practice drama techniques.

### Course Outline.

**Module I** : To give awareness of Bhasa's plays with special reference to Svapnavasavadattam.

**Module II** : Detailed study of Svapnavasavadattam.

**Module III** : Detailed study of Natyasastra – Chapter VI

### Essential Reading

1. Svapnavasavadattam
2. Natyasastram – Chapter VI

### Addl. Reading :

1. Bhasanatakacakram
2. Natyadarpanam

Semester No	Course title	Course Code	L	C
5	Open Course I	SK 1551	3	2

## INDIAN LITERARY CRITICISM

### Aim of the course

The aim of the course is to make familiar the students with the aesthetic aspects of literary appreciation and analysis.

### Objectives of the course

1. To give a general outline of the literary thought in Sanskrit.
2. To practise literary analysis and literary criticism using the best specimens.
3. To think about the essence of poetry.
4. To understand literary works of famous poets.

### Course Outline.

- Module I** : कविः - काव्यलक्षणम् (मम्मटः, दण्डिः, कुन्दकः, महिमभट्टः, विश्वनाथः, जगन्नाथपण्डितः)- काव्यप्रयोजनम् (मम्मटः, जगन्नाथपण्डितः, भामहः, विश्वनाथः)
- Module II** : रससम्प्रदायः - रससूत्रम्- लोल्लटः, शङ्कुः, भट्टनायकः, अभिनवगुप्तः इत्यादीनां व्याख्यानभेदाः ।
- Module III** : रूपकभेदाः- महाकाव्यलक्षणम्- दशगुणाः ।
- Module IV** : रीतिसम्प्रदायः - ध्वनिसम्प्रदायः - वक्रोक्तिः - औचित्यम्  
(उपरि निर्दिष्टानां सर्वेषामंशानां सामान्याध्ययनमेव उद्दिश्यते।)

### Essential Reading

1. नाट्यशास्त्रम् (अध्यायः - 6)
2. काव्यालङ्कारसूत्रवृत्तिः - I
3. ध्वन्यालोकः - I
4. भारतीयकाव्यशास्त्रनिघण्टुः (II Edn.) of Dr. T.G. Shylaja.

### Addl. Reading :

1. Samskrtakavya Sastra Vimarsanam (Mal) Dr. N.V.P. Unnithiri
2. Bharatheeya Kavya Sastram, Dr. T. Bhaskaran.



Semester No	Course title	Course Code	L	C
6	Core Course XI	SK 1641	5	4

## ELEMENTS OF INDIAN PHILOSOPHY II

### Aim of the course

The aim of the course is to enable the students to understand and analyse the content of Indian Philosophy.

### Objectives of the course

1. To understand the fundamentals of Indian Philosophy.
2. To create an awareness of the concept and definition of yoga.
3. To achieve the relevance of yoga in modern science.

### Course Outline.

- Module I** : General outlook on Astika and Nastika Darsanas  
**Module II** : सांख्यकारिका (1-20 Karikas Only)  
**Module III** : योगसूत्रम् (Chapter I/1-30, II/ 1-10, 29,30,32,46,49 & 54)  
**Module IV** : दशप्रकरणम् (तत्त्वसंख्यानम् Only)

### Essential Reading

1. History of Indian Philosophy (Abbrided – S.N. Dasgupta)
2. सांख्यकारिका of ईश्वरकृष्णः ।
3. योगसूत्रम् of पतञ्जलिः ।
4. दशप्रकरणम् of आनन्दतीर्थः

### Addl. Reading :

1. Indian Philosophy – Dr. S. Radhakrishnan
2. History of Indian Philosophy – S.N. Dasgupta
3. Bharateeyachinta- K. Damodaran

Semester No	Course title	Course Code	L	C
6	Core Course XII	SK 1642	5	4

## LINGUISTICS

### Aim of the course

The course intends to aware the origin of language , grammatical unit of words in the construction of sentence and the changes of word meanings.

### Objectives of the course

1. To know the origin and development of languages.
2. To compare the language families with special reference to Indo- Aryan family.
3. To understand the changes of meaning due to semantic change.

### Course Outline.

- Module I** : Introduction to Sanskrit Linguistics – Definition of language- Theories about the origin of language – Branches of Linguistics - Morphological and Geneological.
- Module II** : Indo – European Family- Branches and characteristics of Indo-European family- Difference between Vedic and Classical Sanskrit- Dravidian languages.
- Module III** : Definition of phonetics and phonology- organs of speech – Articulation of speech – Analysis of Sanskrit alphabet- Vowels and consonants - Phonetic laws Law of Palatalisation and Fortunatavs Law – Phonetic changes - Analogy.
- Module IV** : Semantics- Definition – Primary and Secondary meaning- Etymological meaning- Synonyms and Polysemy- Homonym and Homophone- Antonyms- Semantic changes- causes of semantic changes.

### Essential Reading

1. A Comparative Philology – T.K. Ramachandra Iyer.

### Addl. Reading :

1. An Introduction to Sanskrit Linguistics – Srimannarayana Murthi.
2. Language- Leonard Bloomfield.
3. Linguistics- David Crystal
4. Indian Theories of Meaning – K. Kunjunni Raja.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
6	Core Course XIII	SK 1643	5	4

## VEDIC LITERATURE

### Aim of the course

The course intends to understand the virtues values of Vedic literature. It also aims to transfer the teachings of Upanishads.

### Objectives of the course

1. To make familiar with the Vedas and Vedic hymns.
2. To improve the knowledge of Upanishads.
3. To encourage wide reading of Upanishads.

### Course Outline.

- Module I** : General outlook on Vedic Literature and ten principal Upanishads.
- Module II** : Detailed study of Vedic Hymns - अग्निः - सवितृ- विष्णुः ।
- Module III** : Detailed study of Vedic Hymns - इन्द्रः- उषस्- रात्रिः ।
- Module IV** : ईशावास्योपनिषद् - Detailed study

### Essential Reading

1. Vedic Reader- A.A. Macdonell.
2. ईशावास्योपनिषद् ।
- 3.

### Addl. Reading :

1. A History of Sanskrit Literature – A.A. Maedonell.
2. Vaidika Sahitya Charitran- Narendra Bhusham.
3. History of Vedic Literature.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
6	Core Course XIV	SK 1644	4	3

## SANSKRIT GRAMMAR- II

### Aim of the course

The course aims to develop the students' talent to know Sanskrit grammar and to develop language skills.

### Objectives of the course

1. To use language freely without any doubt.
2. To formulate the different forms of the root 'Bhu'.
3. To know the language by compounding the words.

### Course Outline.

- Module I** : भ्वादिप्रकरणम् (भूधातुः complete)  
**Module II** : एध् धातुः - लट् लङ् & लृट् only  
**Module III** : समासप्रकरणम्

### Essential Reading

लघुसिद्धान्तकौमुदी ।

### Addl. Reading :

1. Lakhu Panineeyam – A.R. Rajaraja Varma.
2. Vaiyakarana Sidhanda Kaumudi.

Semester No	Course title	Course Code	L	C
6	Open Course – II (Elective)	SK 1661	3	2

## TRANSLATION - THEORY AND PRACTICE

### Aim of the course

The aim of the course is to familiarise the students with the theories on translation and enable them to practise translations from Sanskrit to English and Vice-versa.

### Objectives of the course

1. To give a general outline of the literature on translation.
2. To give ample opportunities to practice translations.
3. To familiarise the students about the translation of a Malayalam work into Sanskrit.

### Course Outline.

- Module I** : Translation – approach- Transposition and Naturalness – Procedure.
- Module II** : करुणा (संस्कृतविवर्तनम्) श्लोकाः 1-50
- Module III** : Practice of Translation – simple Sanskrit poems into English
- Module IV** : Practice of Translation – Simple prose portions in English into Sanskrit and vice- versa.

### Essential Reading

1. Elements of Research Methodology in Sanskrit by K.C. Dash (Relevant portions only)
2. करुणा- संस्कृतविवर्तनम् by Prof. Mavelikkara Achuthan.

### Addl. Reading :

1. Vivarthanavicharam.
2. Vivarthanam (by a group of writers) .
3. Balaramayanam (for practice).

# **MODEL QUESTION PAPERS**

**Model Question**  
**First Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - I**  
**SK 1141: History of Sanskrit Literature**  
**2018 Admission onwards**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. Answer all questions in one or two sentence. (10 x 1=10)**

1. Udgata priest is attached to which Veda ?
2. Name the Upanisads connected to Rigveda.
3. Write the works of Bhavabhuti.
4. Name the stotra works of Srisankara.
5. Write the popular work of Vishnusarma.
6. Name the author of Chandasutram.
7. Which is the famous work of Varahamihira.
8. Name two Ayurvedic works.
9. What are called 'Sama'.
10. Name the Aranyakas of Yajurveda.

**II. Answer any eight in two or three sentences. (8x2=16)**

11. Write the four stages of development of Vedic literature.
12. Name the recensions of Rigveda.
13. Write the earliest Nikhandu now preserved.
14. Name the works of Kalidasa.
15. Write the divisions of Kalpasutra.
16. Write the Upavedas.
17. Name the Dramas of Bhasa based on Mahabharata.
18. Name some works attributed to Jyotisha.
19. Write the works of Aswaghosha.
20. Name the Khandas of Ramayana.
21. How many Aranyakas attributed to Sama Veda. What are they ?
22. Name some works based on Astronomy.

**III. Write short essays on any six of the following. (6 x4=24)**

23. Pancamahakavyas.
24. Ayurveda.
25. Prose literature.
26. Devotional lyrics.
27. Vastuvidya.
28. Rigveda.
29. Vedangas.
30. Dharmasastra.
31. Historical Kavyas.

**IV. Write essays on any two of the following**

**(2x15=30)**

32. Stages and Development of Mahabharata
33. Influence of Ramayana on later literature.
34. Puranas
35. Sanskrit Drama.



**Model Question**  
**First Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary Course – I**  
**SK 1131- Poetry and Prose**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत । (10 x 1=10)**

1. वनमागन्तुमर्हसि - कः ?
2. कुर्यान्निःश्रेयसं महत्- कः ? कदा ?
3. राष्ट्रे तवावजानन्ति- के ?
4. लोकोऽयं सुखमेधते - कथम् ?
5. मित्रेभ्यः सम्प्रयच्छसि - किम् ?
6. बालाः पण्डितमानिनः- के ?
7. कौषो गच्छति राघव - कथम् ?
8. शूद्रकस्य राजधानी का ?
9. किमर्थमपगतस्पर्शं कृतं कुले जन्म- कस्य वचनमिदम् ?
10. तां मातङ्गकुमारीं प्रावेशयत् - कः ? कुत्र ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (8 x 2=16)**

11. नास्ति तेषु सहायता- केषु ? कुतः ?
12. कच्चित् त्वां नावजानन्ति- के ? कथम् ?
13. निरर्थं प्रवदन्ति ते - के ? कस्मात् ?
14. प्रजाः राज्ञा कथं रक्ष्याः ?
15. अर्थे विरागाः पश्यन्ति- के ? कथम् ?
16. गच्छति ते व्ययः - कथम् ?
17. सर्वान् वरद सेवसे - कान् ? कथम् ?
18. मन्त्रं मन्त्रयसे बुध- कदा ? कैः ?
19. कच्चिद् गुह्यं न गुह्यं न भाषसे- के ? कुतः ?
20. अनुकरोति भगवतो नारायणस्य - कः ? कथम् ?
21. वैशम्पायनस्य सविशेषताः काः ?
22. अपनयतु नः कुतूहलम् - कं प्रति कस्य वचनमिदम् ?

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

(6 x 4=24)

23. मन्त्रिणः गुणान् रामवचनमनुसृत्य लिखत ।
24. रामस्य मते सेनापतिः कीदृशः भवेत् ?
25. रामेण निर्दिष्टान् दूतगुणान् वर्णयत ।
26. अष्टादशतीर्थानि कानि ?
27. राजदोषांश्चतुर्दश निरूपयत ।
28. मातङ्गकन्यकया दृष्टं शूद्रकं वर्णयत ।
29. मातङ्गकन्यकां दृष्ट्वा शूद्रकः किमचिन्तयत् ।
30. शुकस्य आर्यां श्रुत्वा राजा किमवदत् ?
31. विन्ध्याटवीं वर्णयत ।

**IV. कमपि ग्रन्थमनपहाय द्वावुपन्यस्यत ।**

(15 x 2=30)

32. रामायणम् आदिकाव्यम्- समर्थयत ।
33. रामेण भरतं प्रति दत्तान् राजनैतिकगुणान् संगृह्य लिखत ।
34. बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम् - समर्थयत ।
35. राज्ञः शूद्रकस्य दिनचर्यां यथाग्रन्थं वर्णयत ।

**Model Question**  
**First Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary Course- II**  
**SK – 1132- Functional Sanskrit**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

- I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत । (10 x 1=10)**
1. अमरकोशस्य कर्ता कः ?
  2. घोषमुपैति नित्यम् -कः ?
  3. वसुधैव कुटुम्बकम्- केषाम् ?
  4. 'वन' शब्दस्य पञ्चमीविभक्तौ रूपाणि लिखत ।
  5. परोपकारिणां स्वभावः कः ?
- कोष्टके सूचितलकारानुसारं वाक्यानि परिवर्तयत ।**
6. भक्ताः देवालयं गच्छन्ति (लृट्) ।
  7. एते बालाः समर्थाः भवन्ति (लङ्) ।
  8. छात्राः गीतम् अपठन् (लट्) ।
  9. भवान् आपणं गच्छति (लोट्) ।
  10. अहं विद्यालयं गमिष्यामि (लट्) ।
- II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (8 x 2=16)**
11. वाक्ये योजयत - (i) यदा - तदा (ii) विना ।
  12. वाक्ये योजयत - (i) सह (ii) यदि - तर्हि ।
  13. स्वर्गस्य नव नामानि अमरकोशदिशा लिखत ।
  14. असुराणां दश नामानि अनरकोशदिशा लिखत ।
  15. सर्वाङ्गो दुर्जनस्य विषम् - आशयं लिखत ।
  16. पादं कालक्रमेण च - विशदयत ।
  17. अर्थभेदं लिखत - (i) आगच्छति - प्रत्यागच्छति ।  
(ii) विहरति - संहरति ।
  18. पठ् धातुः परस्मैपदि 'लोट्' लकारे रूपाणि लिखत ।
  19. गम् धातुः परस्मैपदि 'लङ्' लकारे रूपाणि लिखत ।

20. न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम् - कदा ?
21. न हि कृतमुपकारं साधवो विस्मरन्ति - नारिकेलद्रुमे योजयत ।
22. वन्द् धातुः आत्मनेपदि 'लट्' लकारे रूपाणि लिखत ।

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

**(6 x 4=24)**

23. अकारान्तपुल्लिङ्गरामशब्दस्य रूपाणि लिखत ।
24. ऋकारान्तस्त्रीलिङ्गमातृशब्दस्य रूपाणि लिखत ।
25. दकारान्तसर्वनामयुष्मद्शब्दस्य रूपाणि लिखत ।
26. किम् शब्दस्य स्त्रीलिङ्गे रूपाणि लिखत ।
27. मूढः परप्रत्ययनेयबुद्धिः - विशदयत ।
28. भवत्यरोगः- सुभाषितदिशा विशदयत ।
29. दशापुत्रसमो द्रुमः - आशयं विशदयत ।
30. 'एतत्' शब्दस्य नपुंसकलिङ्गे रूपाणि लिखत ।
31. इन्द्रस्य नामानि अमरकोशदिशा लिखत ।

**IV. द्वावुपन्यस्यत ।**

**(15 x 2=30)**

32. सुभाषितानां स्वरूपं, तेषां पठनस्य आवश्यकतां च अधिकृत्य उपन्यस्यत ।
33. पत्रिकासम्पादकाय एकं पत्रं लिखत ।
34. अध्यापकमित्रयोः संभाषणमेकं संभाव्य लिखत ।
35. संस्कृतसाहित्ये अमरकोशस्य स्थानं कोशपठनस्य प्रयोजनानि च अधिकृत्य उपन्यस्यत ।

**Model Question**  
**Second Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - II**  
**SK 1241 – Outlines of Indian Culture**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. Answer all questions in one or two sentences. (10 x 1=10)**

1. Who is the author of Vedadhikaraniroopanam ?
2. Who is the founder of Sadhujanaparipalanayogam ?
3. Who made the Temple entry Proclamation ?
4. Who wrote Darsanamala ?
5. Who is the author of Perumal Thirumozhi ?
6. Name the popular king of Chola Kingdom ?
7. Who is the founder of Arya Samajam.
8. Name the renaissance movement established by Dayananda Saraswathy ?
9. Who is the founder of Brahma Samajam ?
10. Who wrote Mukunda Mala ?

**II. Answer any eight in two or three sentences. (8x2=16)**

11. Name the famous literary works in Sangha Literature ?
12. Name the two Mahakavyas in Tamil Literature ?
13. Write the main occupation during Sangha period ?
14. Who were known as Alvars ?
15. Chattampu Swami belongs to which place ?
16. Who wrote Atmopadesasatakam ?
17. Name two ancient educational institutes in India ?
18. Write the worship and Rituals in Sangha period ?
19. Who is the author of 'Mathavilasa Praharanam'.
20. Write the names of famous chera kings.
21. Write the literary contributions Gupta period ?
22. Write the Dynasties which formed the vijayaragara Kingdom ?.

**III. Write short essays on any six of the following. (6 x4=24)**

23. Vijayanagara Kingdom.
24. Chattambi Swami.
25. Nalanda and Taxila.
26. Art and literature in Gupta period.
27. Contribution of Pandya Kingdom.
28. Contribution of Narayan Guru.
29. Bhakthi movement.
30. Arya Samajam.
31. Temple Entry Agitation.

**IV. Write essays on any two of the following**

**(2x15=30)**

32. Describe the features of South Indian Culture.
33. Explain the Reform movements in Kerala.
34. Describe the Golden Ages of Guptas.
35. Contribution of Vijaya Nagara Kingdom to Literature and Art.

**Model Question**  
**Second Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary Course III**  
**SK – 1231 - Ancient Indian vision on Ethics**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**

**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

- I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत । (10 x 1=10)**
1. भगवद्गीतायाः तृतीयाध्यायस्य नाम किम् ?
  2. कर्मणः उत्पत्तिः कस्मात् भवति ?
  3. इन्द्रियेभ्यः परं कः भवति ?
  4. 'एवं बुद्धेः परं बुद्ध्वा संस्तभ्यात्मनमात्मना ।'- कस्य उक्तिः ?
  5. भगवद्गीता महाभारतस्य कस्मिन् पर्वे अन्तर्भवति ?
  6. मनुष्याणां न्यायः कतिविधाः ?
  7. मन्त्रविप्लवः कं हन्ति ?
  8. शक्तानां भूषणं का ?
  9. कति गुणाः पुरुषं दीपयन्ति ?
  10. अविनयः कं हन्ति ?
- II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (8 x 2=16)**
11. मिथ्याचारः स उच्यते । कः ?
  12. आवृतं ज्ञानमेतेन । केन ?
  13. परमाप्नोति पुरुषः । कीदृशः पुरुषः ?
  14. सः विशिष्यते । कः ?
  15. लोकस्तदनुवर्तते । किम् ?
  16. मोघं पार्थ स जीवति । कः ?
  17. यो वेद सः परः कविः । कः ?
  18. अष्टौ गुणाः पुरुषं दीपयन्ति । गुणाः के ?
  19. विषमेऽपि न संत्यजेत् । कम् ?
  20. तं सर्वलोकः कुरुते प्रणामम् । कम् ?
  21. तमार्यशीलं परमाहुरार्यः । कम् ?
  22. वृत्तमेव विशिष्यते । कस्य ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. अत्राद्भवन्ति भूतानि  
पर्जन्यादन्न संभवः ।  
यज्ञाद्भवति पर्जन्यो  
यज्ञः कर्मसमुद्भवः ॥
24. काम एष क्रौद्ध एष  
रजोगुण समुद्भवः ।  
महाशनो महापाप्मा  
विद्येनमिह वैरिणम् ॥
25. एवं बुद्धेः परं बुद्ध्वा  
संस्तभ्यात्मनमात्मना ।  
जहि शत्रुं महाबाहो ।  
कामरूपं दुरासदम् ॥
26. द्वाविमौ पुरुषव्याध्र सूर्यमण्डलभेदिनौ ।  
परिव्राड्योगयुक्तश्च रणे चाभिमुखो हतः ।
27. वरप्रदानं राज्यं च पुत्रजन्म च भारत ।  
शत्रोश्च मोक्षणं कुच्छ्रात् त्रीणि चैकं च तत्समम् ॥
28. अनात्मविदः कर्मयोगावश्यकत्वं विशदयत ।
29. कर्मणः जगच्चक्रप्रवृत्तिहेतुत्वं विशदयत ।
30. 'बुध्येद् बुद्ध्वा विसर्जयेत्' । विशदयत ।
31. 'न प्रसज्जेत पण्डितः' । विशदयत ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. संस्कृतनीतिशास्त्रग्रन्थेषु विदुरनीतिनामकग्रन्थस्य प्राधान्यं निरूपयत ।
33. विदुरस्य उपदेशान् संक्षिप्य लिखत ।
34. कर्मयोगस्याशयं सगृह्य लिखत ।
35. आधुनिकसमूहे भगवद्गीतापठनस्य प्राधान्यम् ।



**Model Question**  
**Second Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary Course – IV**  
**SK 1232- Lyric and Prosody**  
**2018 Admission onwards**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. मेघदूते दूतः कः ?
2. अधिकारात् प्रमत्तः यक्षः कस्मिन् गिरौ वासं चक्रे ?
3. मघोनः कः ?
4. स्त्रीणामाद्यं प्रणयवचनं किम् ?
5. श्रीविशालां विशाला । का नाम विशाला ?
6. वृत्तरत्नाकरस्य कर्ता कः ?
7. वृत्तं कतिविधम् ?
8. इन्द्रवज्रानामकवृत्तस्य लक्षणं किम् ?
9. छन्दःशास्त्रस्य कर्ता कः ?
10. अर्धसमवृत्तस्य एकम् उदाहरणं लिखत ।

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. संपत्स्यन्ते नभसि भवतो सहायाः - कस्य ? के ?
12. वप्रक्रीडापरिणतगजप्रेक्षणीयं ददर्श -कः ददर्श ? कम् ददर्श ?
13. बर्हेणेव स्फुरितरुचिना गोपवेषस्य - कस्य ?
14. लोचनैर्वञ्चितोऽसि- कः ? कुतः ?
15. फलमविकलं लप्स्यते गर्जितानाम्- कथम् ?
16. गन्तव्या ते वसतिः । कः ? केषां वसति ? कीदृशी ?
17. नेष्यन्ति त्वां यन्त्रधारागृहत्वम्- काः ?
18. तोटकवृत्तस्य लक्षणं किम् ?
19. पुष्पिताग्रा कीदृशं वृत्तं भवति ?
20. उपेन्द्रवज्रानामकवृत्तस्य लक्षणं किम् ?
21. सर्वगुरुः- गणस्य नाम किम् ?
22. वृत्तनिर्णये कति गणाः सन्ति ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. यक्षेण दृष्टं मेघं वर्णयत ।
24. याञ्चा मोघा वरमधिगुणे नाधमे लब्धकामा ।
25. कामार्ता हि प्रकृतिकृपणाश्चेतनाचेतनेषु ।
26. अद्य पाति प्रणयि हृदयं विप्रयोगे रूणद्धि ।  
लक्षणमुक्त्वा सोदाहरणं समर्थयत ।
27. रथोद्धता ।
28. मालिनी ।
29. शार्दूलविक्रीडितम् ।
30. वंशस्थम् ।
31. मन्द्राक्रान्ता ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. मेघदुतोक्तरीत्या उज्जयिनीं वर्णयत ।
33. मेघदूतानुसारं मेघाय यक्षेण सूचितं मार्गं विशदयत ।
34. को नाम वृत्तम् ? वृत्तनिर्णयरीतिं विशदयत ।  
वृत्तं निर्णयत
35. (i) परिचयं चललक्ष्यनिपातने । ।  
(ii) वंशे जातः सवितुरनघे मानयन्मानुषत्यम् ।  
(iii) तं स्मृत्वाशुल्कदोषं, भवतु ममसुतो, राजेत्यभिहितम् ।  
(iv) यस्य त्वया व्रणविरोपणामिङ्गुदीनाम् ।

**Model Question**  
**Third Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Foundation Course - II**  
**SK 1322: Sanskrit and Computer**  
**2018 Admission onwards**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. Answer all questions in one or two sentences. (10 x 1=10)**

1. What are the two basic elements of computer system ?
2. What is ISBN meant for ?
3. How much bytes is a kilobyte ?
4. What are the typical features of a GUI ?
5. What is UNIX ?
6. What is the brain of a computer system? Why?
7. What is ROM ?
8. What is the purpose of the system software ?
9. Write the expansion of DBMS.
10. Which is the most recent major entrant to the browser market ?

**II. Answer any eight in two or three sentences. (8x2=16)**

11. What is Human Computer Interface ?
12. Which is called WAN ?
13. What is the use of laser printer ?
14. What is Hard Disk ?
15. Which are the major types of operating system ?
16. Define EDVAC.
17. Write short notes on visual display unit.
18. What is Power Point ?
19. What you mean by PDF format ?
20. Distinguish between data and information.
21. Write a short note on the structure and functions of mouse.
22. What is called a computer network.

**III. Write short essays on any six of the following. (6 x4=24)**

23. Sanskrit related software.
24. Academic web sites.
25. Google
26. Electronic journals.
27. Open access resources.
28. Internet
29. Browser packages.
30. Unicode
31. Bing search engine.

**IV. Write essays on any two of the following**

**(2x15=30)**

36. Generations of Technology.
37. Storage Devices.
38. Computer Peripherals.
39. Digital Libraries and Archives.

**Model Question**  
**Third Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course III**  
**SK 1341: Sanskrit Grammar –I**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. लघुसिद्धान्तकौमुदि इति ग्रन्थस्य कर्ता कः ?
2. सूत्रं कतिविधम् ?
3. प्रत्याहारविधायकं सूत्रं किम् ?
4. माहेश्वराणि सूत्राणि कानि ?
5. 'वान्तो यि प्रत्यये' इति सूत्रेण किं विधीयते ?
6. प्रगृह्यसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
7. वकारस्य उच्चारणस्थानं किम् ?
8. चाऽदयोऽसत्वे इति सूत्रेण किं विधीयते ?
9. कर्मसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
10. कर्तृकरणयो का विभक्तिः ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. सूत्रस्य लक्षणं किम् ?
12. यत्नः कतिविधः । के च ते ?
13. 'सुप्तिडन्तं पदम्' विशदयत ।
14. 'इको यणचि' इति सूत्रस्य अर्थः कः ?
15. वृद्धिरेचि इति सूत्रेण किं विधीयते ?
16. गो + यम् - गव्यम् । अत्र प्रवर्तमानं सूत्रं किम् ?
17. कण्ठस्थानीयाः वर्णाः के ?
18. 'ससजुषो रुः' इति सूत्रस्य अर्थः कः ?
19. श्चुत्वं विधीयमानं सूत्रं किम् ?
20. स्थाल्यां पचति इत्यत्र कस्मात् अधिकारणसंज्ञा ?
21. अपादानकारकविधायकं सूत्रं किम् ?
22. कारकाणि कतिविधानि ? कानि च तानि ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम् ।
24. अणुदित्सवर्णस्य चाप्रत्ययः ।
25. ष्ठुना ष्ठुः ।
26. वृद्धिरेचि ।
27. आद्गुणः ।
28. एत्येधत्पूर्वसु ।
29. एचोऽयवायावः ।
30. विसर्जनीयस्य सः ।
31. अकथितं च ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. अधो निर्दिष्टान् प्रकुरुत ।
    - (a) सुद्धयुपास्यः
    - (b) गङ्गोदकम्
    - (c) कांस्कान्
    - (d) स्तोः श्चुना श्चुः
  33. (a) नै + अकः
  - (b) वाक् + ईशः
  - (c) विष्णुः + त्राता
  - (d) रामस् + शेते
34. विभक्तिं साधयत ।
- (a) पुष्पेभ्यः स्पृहयति
  - (b) मोक्षे इच्छास्ति
  - (c) बाणेन सह
  - (d) अक्षणा काणः
35. कारकं कतिविधम् ? सोदाहरणं विशदयत ।

**Model Question**  
**Third Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary Course V**  
**SK – 1331 Poetics in Sanskrit**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत । (10 x 1=10)**

1. काव्यादर्शे अध्यायः केन नाम्ना व्यवहियते ?
2. किं तावदिष्टार्थव्यवच्छिन्ना पदावली ।
3. सम्यक् प्रयुक्ता गौः कामदुधा स्मर्यते । कैः ।
4. काव्यं कति विधम् ?
5. काव्यं कल्पान्तरस्थायि जायते - कथम् ?
6. काव्यप्रकाशस्य कर्ता कः ?
7. मूख्यार्थबोधकव्यापारः कः ?
8. नियतिकृतनियमरहिता का ?
9. लक्षणा कीदृशी क्रिया ।
10. व्यञ्जकशब्दस्य अर्थः कः ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (8 x 2=16)**

11. गद्यस्य द्वौ भेदौ कौ ?
12. अनुप्रासस्य लक्षणं किम् ?
13. वैदर्भमार्गस्य प्राणाः के ?
14. बाङ्मयं कति विधम् ?
15. प्रसादगुणस्य लक्षणं किम् ?
16. शास्त्रेषु अपभ्रंशतयोदितं किम् ?
17. मम्मटोक्तदिशा लक्षणं किम् ?
18. मध्यमकाव्यस्य काव्यलक्षणं किम् ?
19. उपाधिः कति विधः ? कौ तौ ?
20. “कर्मणिकुशलः इत्यत्र लक्ष्यार्थः कः ?
21. उपादानलक्षणयाः लक्षणं किम् ?
22. इति हेतुस्तदुद्भवे - अत्र हेतुः कः ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. कथाख्यायिकयोः भेदः लिखत ।
24. काव्यादर्शोक्तदिशा काव्यप्रयोजनं विशदयत ।
25. विशदयत -  
“इदमन्धंतमः कृत्स्नं जायेत भुवनत्रयम् ।  
यदिशब्दाह्वयं ज्योतिरासंसारं न दीप्यते ॥”
26. विशदयत-  
“तदल्पमपि नोपेक्ष्यं काव्ये दुष्टं कथञ्चन ।  
स्याद्वपुः सुन्दरमपि श्वित्रेणैकेन दुर्भगम् ॥”
27. विशदयत -  
“समं बन्धेष्वविषमं ते मुदृस्फुटमध्यमाः ।  
बन्धा मुदुस्फुटोन्मिश्रवर्णविन्यासयोनयः ॥”
28. काव्यभेदान् प्रतिपादयत ।
29. मम्मटोक्तदिशा काव्यप्रयोजनानि निरूपयत ।
30. अभिहितान्वयवादं निरूपयत ।
31. “सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते”- विशदयत ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. “लक्षणा तेन षड्विधा”- विशदयत ।
33. “अनेकार्थस्य शब्दस्य वाचकत्वे नियन्त्रिते” ।  
संयोगाद्यैश्चाच्यार्थं धीकृत्त्वापृतिरञ्जनम् ॥”- व्याख्यात ।
34. काव्यादर्शोक्तदिशा गुणान् विवृणुत ।
35. महाकाव्यलक्षणं निरूपयत ।



**Model Question**  
**Third Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary Course – VI**  
**SK 1332: Kavya and Alankara**  
**2018 Admission onwards**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. रघुवंशमहाकाव्यस्य कर्ता कः ?
2. रघुवंशकाव्यं कस्मिन् काव्यविभागे अन्तर्भवति ?
3. रघुवंशे कति सर्गाः सन्ति ?
4. दिलीपः कस्मिन् वंशे जातः ?
5. परमपुरुषार्थः कः ?
6. कौ नाम अलङ्कारः ?
7. कुवलयानन्दस्य कर्ता कः ?
8. अर्थालङ्कारस्य एकम् उदाहरणं लिखत ।
9. अलङ्कारः कतिविधः ?
10. वर्ण्यावर्ण्यानां धर्मैक्यं इति कस्मिन् अलङ्कारस्य लक्षणम् ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. देहमाश्रितः क्षात्रधर्मः इव स्थितः आसीत् । कः ?
12. मनीषिणां पूज्यः कः ?
13. “दुदोह गां स यज्ञाय” अत्र गौः इत्यस्य कोऽर्थः ?
14. “स पिता पितरस्तासां केवलं जन्महेतवः” ।  
अत्र सः इत्यनेन कः उद्दिष्टः ?
15. अध्वरस्य दक्षिणा इव आसीत्- का ?
16. अवरोधे इति पदस्य अर्थं विवेचयत ।
17. ‘गुरोर्जगमतुराश्रमम्’ कौ ?
18. विरोधाभासालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?
19. प्रदीपालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?
20. काव्यलिङ्गस्य लक्षणं किम् ?

21. व्यतिरेकालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?  
22. दृष्टान्तालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

(6 x 4=24)

23. दिलीपस्य शासकगुणान् वर्णयति ।  
24. तौ दम्पती वसिष्ठस्य गुरोर्जगमतुराश्रमम् । विशदयत ।  
25. रघुवंशनृपाणां गुणान् कालिदासोक्तदिशा प्रतिपादयत ।  
26. सूर्यवंशस्य महत्त्वं कालिदासः कथं वर्णयति ।  
27. रघुवंशमहाकाव्यस्य मङ्गलश्लोकं विशदयत ।

**लक्षणमुक्त्वा सोदाहरणं समर्थयत -**

28. समासोक्तिः ।  
29. अप्रस्तुतप्रशंसा ।  
30. उपमा ।  
31. अर्थान्तरन्यासः ।

**IV. द्वावुपन्यस्यत ।**

(15x2=30)

32. उपमा कालिदासस्य - रघुवंशप्रथमसर्गानुसारेण विशदयत ।  
33. सुदक्षिपावृत्तान्तं विशदयत ।  
34. रूपकालङ्कारं सप्रभेदं विशदयत ।  
35. उपह्नुतिनामकम् अलङ्कारं सप्रभेदं विशदयत ।

**Model Question**  
**Fourth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - IV**  
**SK 1441: Research Methodology in Sanskrit**  
**2018 Admission onwards**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. Answer all questions in one or two sentence. (10 x 1=10)**

1. What is Research ?
2. What is the aim of Research ?
3. Define Synopsis ?
4. What is a research design ?
5. Which are the requisite qualifications of Nyaya Syllogism ?
6. Illustrate the footnote of a book with single author.
7. Define cross- reference.
8. What is called Glossary ?
9. Define Index.
10. What is called 'thesis' ?

**II. Answer any eight in two or three sentences. (8x2=16)**

11. What is known as critical study ?
12. Write a short note on the different kinds of synopses.
13. Which are the seven principles for putting a problem, according to Mimamsakas.
14. Describe the 'Card Catalogue'.
15. Define 'Adhikarana'.
16. What is fundamental research ?
17. What is the frame work of survey ?
18. What are the components included in the preliminary structure of the thesis.
19. What are the materials included in the Appendix ?
20. Which are the general models of bibliographical entry ?
21. What are the main purposes of general notes ?
22. Prepare a footnote of a book by more than two authors.

**III. Write short essays on any six of the following. (6 x4=24)**

23. Describe the characteristics of Research.
24. Which are the points should be remembered while selecting a research problem?
25. Describe the different types of survey.
26. What are the main purposes of footnotes ?
27. Write the abbreviations of the following.  
(i) compare (ii) in the same place (iii) in the passage cited (iv) reprint.
28. Transliterate the following verse.  
हतोऽपि लभते स्वर्गं जित्वा तु लभते यशः ।  
उभे बहुमते लोके नास्ति निष्फलता रणे ॥
29. What are the contents of a title page ?

30. Describe the various forms of bibliography.
31. What are the norms for including quotations in the text ?

**IV. Write essays on any two of the following**

**(2x15=30)**

40. Narrate different types of research.
41. Explain the modern methods of research.
42. Describe the rules which guide the mechanism of Typing.
43. Briefly mention the general structure of the Thesis.

**Model Question**  
**Fourth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course- V**  
**SK 1442: Drama and Dramaturgy – I**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

- I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत । (10 x 1=10)**
1. मृगानुसारिणं साक्षात् पिनाकिनम् इव पश्यामि”- कम् ? कस्य वचनम् ?
  2. अस्याः प्रतिकूलं शमयितुं सोमतीर्थं गतः । कस्याः ? कः गतः ?
  3. भवितव्यानां सर्वत्र द्वाराणि भवन्ति । कः एवं वदति ?
  4. परमार्थेन न गृह्यतां वचः - कं प्रति कस्य उक्तिः ?
  5. अभिज्ञानशाकुन्तलं नाम नाटकस्य मुख्यो रसः कः ?
  6. पूर्वरङ्गो नाम किम् ?
  7. स्थापकः कः ?
  8. प्रवृत्तकं लक्षयत ।
  9. नाटिकायां अङ्गीरसः कः ?
  10. आमुखं लक्षयत ।
- II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (8 x 2=16)**
11. दुष्यन्तः किमर्थं कण्वाश्रमम् आगतः ?
  12. “मौचितासि अनुकम्पिना आर्येण” - का एवं वदति ? कस्मात् मौचितः ?
  13. “आर्तत्राणाय वः शस्त्रं न प्रहर्तुं अनागसि”- कस्य उक्तिः । अत्र वः कः ?
  14. सोऽयं पुत्रकृतकः पदवीं मृगः ते - कः एवं वदति ? सन्दर्भं किम् ?
  15. न रत्नमन्विष्यति मृग्यते हि तत् - अर्थं लिखत ।
  16. ओदकान्तात् स्निग्धो जनो अनुगन्धव्यः- कः एवं वदति ? सन्दर्भं लिखत ।
  17. काव्यार्थं स्थापयेत् नटः- कीदृशम् ?
  18. तोषामन्तेऽस्य निर्गमः - केषाम् ? कस्य निर्गमः ? दशरूपकमधिकृत्य लिखत ।
  19. प्रवेशकादिभिः एव सूचयेत् - किम् ?
  20. नाटके कति अङ्गानि अवश्यं भवति ? अङ्गीरसं किम् भवति ?
  21. आमुखस्य कति विभागाः सन्ति ?
  22. विरुद्धं परित्यज्य अन्यथा प्रकल्पयेत् - अत्र विरुद्धं किम् ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. दुर्वासमहर्षेः शापवृत्तान्तः ।
24. शकुन्तलादुष्यन्तयोः आद्यसमागममः ।
25. दुष्यन्तस्य शकुन्तलावृत्तान्तस्मरणम् ।
26. इन्द्रसारथिः मातलिः किमर्थम् आगतः ?
27. सानुमतिः नाम अप्सरसः नियोगः ।
28. भारति- वृत्ति- लक्षणं भेदान् च लिखत ।
29. विष्कम्बकं लक्षयत ।
30. नाटके रसयोजनां विशदयत ।
31. प्रकरणलक्षणं लिखत ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. अभिज्ञानशाकुन्तले अनसूयाप्रियंवदयोः प्राधान्यं विशदयत ।
33. तत्र श्लोकचतुष्टयम्- समर्थयत ।
34. लास्ये दशविधं - स्पष्टयत ।
35. वीथ्यङ्गानि त्रयोदश- विशदयत ।

**Model Question**  
**Fourth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary Course - VII**  
**SK – 1431- Champu and Stotrakavya**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. त्रीणि चम्पूकाव्यानि लिखत ।
2. चम्पूकाव्यस्य लक्षणं किम् ?
3. अवधीः काममोहितम्- काम् ?
4. “तावत् निजपरिवारो सक्तः”- यावत् ?
5. तद्वत् जीवितम् अतिशयचपलम् - यद्वत् ?
6. बालस्तावत् कस्मिन् सक्ता ?
7. मदाकुलां कुलटां दृष्टवान्- कः ?
8. अजामिलः कृतपापानां प्रायश्चित्तं कथं कृतवान् ?
9. नीपतरोः पर्णचयस्य कारणं किम् ?
10. उरगाधिपतिः कः ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. राज्ञामयोध्येति पुरीरधूणाम् - कीदृशानां राज्ञाम् ।
12. पुरावृस्तमस्मै कथयामास- कस्मै? केन उदीरितम् ?
13. सुमनसां संसत् पुंसे परस्मै विज्ञापयामास- किम् ?
14. नैवास्तिकैश्चिदमुमन्तकमन्तरेण- कथम् ।
15. तस्मिन् काये भार्या बिभ्यति । कस्मिन् कस्मात् ?
16. तदपि न मुञ्चत्याशापाशः - कदा ? विशदयत ।
17. तस्य यमेन न चर्चा । कस्य ?
18. नरकनिगूढाः ते पच्यन्ते । के ?
19. भवत्पदं प्रापि भवद्भटैरसौ - विशदयत ।
20. हृदवारिणि दूरतरं न्यपतः च । कः ? कथम् ?
21. अस्फुटचेष्टं समवेष्टयत् - विशदयत ।
22. समुदीक्ष्य गता यमुनां पशुपाः - किमर्थम् ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. लोकं शोकहतं च समस्तम् - विशदयत ।
24. मुक्तिं भजति न जन्मशतेन- आशयं विशदयत ।
25. सर्वत्र भेदाज्ज्ञानं उत्सृज - अत्र किम् उत्सृज इति विशदयत ।
26. अनन्तसेवा तु द्वयीं निकृन्तती - द्वयीं किम् इति विशदयत ।
27. अञ्जनशैलम् इव पुरतः समलोकयथा - कम् ? कथम् ?
28. सङ्क्वणितं ननृते- कः ? वर्णयत ।
29. चम्पुरामायणमधिकृत्य वर्णयत ।
30. नारायणाय नलिनायतलोचनाय, नामावशेषितमहाबलिवैभवाय ।  
नानाचराचरविधायक जन्मदेश, नाभीपुटाय पुरुषाय नमः परस्मै ॥
31. “संसत् पुंसे परस्मै विज्ञापयामास”- विशदयत ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. भोजराजस्य रचनावैशिष्ट्यं विशदयत ।
33. भजगोविन्दे प्रतिपादितं जीवितदर्शनमधिकृत्य लिखत ।
34. स्तोत्रकाव्ये नारायणीयस्य प्रसक्तिं वर्णयत ।
35. संस्कृतसाहित्ये स्तोत्रकाव्यस्य प्राधान्यं विशदयत ।



**Model Question**  
**Fourth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Complementary - VIII**  
**SK – 1432 Dharmasastras in Sanskrit**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. “राजनामसृजत्रभुः” । किमर्थम् ?
2. तस्मादभिभवत्येष सर्वभूतानि तेजसा - कस्मात् ?
3. वशेस्थापयितुं प्रजाः - कीदृशं राजानम् ?
4. राज्ञां परं श्रेयस्करं किम् ?
5. विद्या का ?
6. आन्वीक्षिकी के ?
7. त्रयी नाम किम् ?
8. स राज्यं शत्रुसाभवेत् - कीदृशं राज्यम् ?
9. प्रबलदण्डस्य अनिष्टफलं किम् ?
10. कथं राजा मुखतां प्राप्नोति ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. प्रजासंरक्षणस्य फलानि लिखत ।
12. संगृहीतधनस्य रक्षा कथं भवेत् ?
13. कौशस्य लक्षणं किम् ?
14. कौशसंग्रहस्य प्रमाणं लिखत ।
15. ब्रह्मचारणः धर्मं स्पष्टयत ।
16. सर्वैः साधारीणो धर्माः के ?
17. लोकसङ्करं प्रापयेत् - कदा ?
18. दण्डनीत्याः प्रयोजनं किम् ?
19. दण्डं प्रणेतुं शक्यः कः ?
20. समाश्रित्य वसेत् पुरम् - कीदृशं पुरम् ? कः ?
21. तैलविन्दुरिवांभसि - किम् ? कस्य ?
22. प्रकुर्वीत परीक्षितान्- कान् ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. दूतं चैव प्रकुव्रीत्- कीदृशं दूतम्- विशदयत ।
24. कामजो दशदोषाः के ?
25. गिरिदुर्गं विशिष्यते राज्ञः वासस्थानम् - विशदयत ।
26. दण्डनीति कथं अनुचरेत् इति अर्थशास्त्ररीत्या लिखत ।
27. परिव्राजकस्य धर्मं विशदयत ।
28. राष्ट्रवृद्धयै त्रयं त्विदम्- त्रीणि कारणानि लिखत ।
29. स नृपः श्रेष्ठः- श्रेष्ठनृपस्य लक्षणं विशदयत ।
30. ओषधीनां धातूनां च संग्रहं कीदृशम् इति लिखत ।
31. मुखस्य लक्षणं किम् ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. वृद्धसंयोगम् इन्द्रियजयं च ।
33. राजधर्मं मनुस्मृतिप्रकारेण स्पष्टयत ।
34. कोशसंग्रहणं शुक्रनीतिमनुसृत्य निरूपयत ।
35. धर्मशास्त्रमधिकृत्य उपन्यस्यत ।

**Model Question**  
**Fifth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course -VI**  
**SK . 1541- Contribution of Kerala to Sanskrit Literature**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. क्रिस्तुभागवतस्य कर्ता कः ?
2. विश्वभानुनामग्रन्थस्य इतिवृत्तं किम् ?
3. नारायणभट्टस्य व्याकरणग्रन्थाः के ?
4. यमककाव्यस्य कर्ता कः ?
5. गणपतिशास्त्रिणः चरित्रकाव्यं किम् ?
6. नवभारतस्य कर्ता कः ?
7. ब्रिडीष् इन्ट्याचरित्रवर्णितं काव्यं किम् ?
8. केरलेषु प्रसिद्धं सन्देशकाव्यं किम् ?
9. श्रीनारायणविजयस्य रचयिता कः ?
10. केरलोदये कति मञ्जर्यः सन्ति ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. 'नितान्तमानन्दवाद्यौ चिरमाप्लवेताम् - कौ ? कारणं किम् ?
12. गोपो यथा गोकुलपादपाभ्याम् - कम्? कस्मात् ?
13. असौ दधौ कायिकसंस्कृतेः कृते ? केन कारणेन ?
14. विश्वभानुः कथं प्राक्तनजन्मविद्यां प्रपद्यते ?
15. निजवल्लभेन सीतया किम् अवदत् ?
16. विनोदनार्थं सुहृदां नरेन्द्रः किं जगाद ?
17. "यं ददर्श निर्भृतं मुनिः" किं ददर्श ?
18. "मयि एकान्तता न पारयामि" कीदृशमेकान्तता ?
19. मदीयाश्रमसीमनि न दृश्यते - किम् ?

20. उदासीनो हि लोकोऽयम्- कीदृशम् ?
21. एतत् सत्यं मतं मम- कस्य उक्तिः ? मतं किम् ?
22. जीविनः मुनिम् अवर्जयेत् - कथम् ?

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

(6 x 4=24)

23. नारायणभट्टतिरिः ।
24. मुषकवंशम् ।
25. उद्दण्डशास्त्रिः ।
26. परशुरामः विधिं प्राप्य किं व्यजिज्ञपत् ?
27. करोति किं किं न बलात् बुभुक्षापरिपीडितः - विशदयत ।
28. कांस्यपात्रे जलापूर्णे कराघातध्वनिर्यथा - आशयं लिखत ।
29. “लेभे वरं धीरनरेन्द्रनाथः”- विशदयत ।
30. ददर्श शैवाभरणोपमं तम् - कम् ? विशदयत ।
31. नरेन्द्रमाता एवं विललाप” कथम् ? कारणं किम् ?

**IV. कमपि ग्रन्थमनपहाय द्वावुपन्यस्यत ।**

(15 x 2=30)

32. परशुरामं प्रति ब्रह्मदेवस्य उक्तिः ।
33. विश्वभानोः पञ्चमसर्गस्य सारं लिखत ।
34. संस्कृतसाहित्ये कैरल्याः योगदानम् ।
35. चरित्रकाव्यस्य स्थानं संस्कृतसाहित्ये ।

**Model Question**  
**Fifth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - VII**  
**SK 1542 : Mahakavyas**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. स वर्णिलिङ्गी विदितः समाययौ - कः ? कुत्र ?
2. किरातार्जुनीये मुख्यः रसः कः ?
3. सदाऽनुकूलेषु हि कुर्वते रतिम् - कः ? कुतः ?
4. प्रियाणि वाञ्छन्त्यसुभिः समीहितुम् - के ? कस्य ?
5. करोति मन्युं न कथं धनञ्जयः - किम् ?
6. शिशुपालवधस्य प्रथमसर्गस्य नाम किम् ?
7. कस्य ऊर्ध्वज्वलनं प्रसिद्धम् ?
8. स्फुटोपमं भूतिसितेन शम्भुना - कस्य ? कथम् ?
9. तदैकवर्णाविव तौ बभूवतुः - कौ ? कथम् ?
10. व्यनक्ति कालत्रितयेऽपि योग्यताम् - किम् ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. न विव्यथे तस्य मनः - कस्य ? कुतः ?
12. वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः - कुतः ?
13. तथाऽपि वक्तुं व्यवसाययन्ति माम्- काम् ? किम् ?
14. प्रविश्य हि घ्नन्ति शठास्तथाविधान् - किदृशान् ?
15. प्रसीद संधेहि वधाय विद्विषाम् - कुतः ?
16. गुणानुरागेण शिरोभिरुह्यते - के ? किम् ?
17. जवेन पीठादुदतिष्ठत् - कः ? कदा ?
18. अचूचुरच्चन्द्रमसोऽभिरामताम् - कः ? कदा ?
19. जिगाय जम्बूजनितश्रियः श्रियम् - किम् ? कदा ?
20. किमस्ति कार्यं गुरु योगिनामपि - कुतः ?
21. ऋते रवेः क्षालयितुं क्षमेत कः - किम् ?
22. उरोविदारं प्रतिचस्करे नखैः - कः ? कस्य ?

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

**(6 x 4=24)**

23. हितं मनोहारि च दुर्लभं वचः - आशयं विशदयत ।
24. न बाधतेऽस्य त्रिगणः परस्परम् - व्याख्यात ।
25. अहो दुरन्ता बलवद्विरोधिता - विशदयत ।
26. मनोरमामात्मवधूमिव श्रियम् - ससन्दर्भं व्याख्यात ।
27. पराभवोऽप्युत्सव एव मानिनाम् - व्याख्यात ।
28. गृहानुपैतुं प्रणयादभीप्सवो भवन्ति नापुण्यकृतां मनीषिणः - व्याख्यात ।
29. अथवा श्रेयसि केन तृप्यते- ससन्दर्भं व्याख्यात ।
30. सदाभिमानैकधना हि मानिनः - विशदयत ।
31. सतीव योषित्प्रकृतिः सुनिश्चला, पुमांसमभ्येति भवान्तरेष्वपि । - व्याख्यात ।

**IV. द्वावुपन्यस्यत ।**

**(15 x 2=30)**

32. भारवेरर्थगौरवम्- समर्थयत ।
33. युधिष्ठिरं प्रति वनेचरस्य वचनानि संगृह्य लिखत ।
34. माघे सन्ति त्रयो गुणाः - समर्थयत ।
35. अम्बरादवतरन्तं नारदं यथाग्रन्थं वर्णयत ।

**Model Question**  
**Fifth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - VIII**  
**SK 1543 -Technical Literature in Sanskrit**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. 'होरा' इति वाञ्छति पूर्वभवे । किम् ?
2. नवांशविधिः निर्णयं कथं भवति ?
3. निशाख्याः राशयः के ?
4. आयुः कामयमानेन कुत्र विधेयः भवेयु ?
5. स्वस्थे रक्षार्थमायुषः कदा उच्चिष्टेत् ?
6. मनोज्ञे सूक्ष्मदर्शने लोचने किं करणीयम् ?
7. ताम्बूलं केषां न भवेयुः ?
8. प्रथमं आरामे रोपणीयाः वृक्षाः के ?
9. जलाशयाः कदा न मनोज्ञाः ?
10. कौदृशं भूः सर्ववृक्षाणां हितं भवति ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. द्रेक्काणः केषाम् अधिपाः ?
12. 'कालाङ्गानि भवन्ति'- के ?
13. 'युजि तु ते विपर्यस्थाः' - के ?
14. उपचयानि कानि ?
15. अभ्यङ्गमाचरेत् नित्यम् - विशदयत ।
16. पापकृत्यानि कानि ?
17. कालेहितं मितं ब्रूयात्- कथम्? विशदयत ।
18. भुवि प्रथमं करणीयं किम् ?
19. वृक्षाणां रोगकारणानि कानि ?
20. तिन्तिटीत्यपि वल्लरीं करोति - विशदयत ।
21. वृक्षाणां संक्रामणविरोपणं कथं करणीयम् ?
22. वृक्षाणां स्थानान्तरं लिखत ।

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

(6 x 4=24)

23. ग्रहाणाम् उच्चनीचभेदान् विशदयत ।
24. सूर्यात् त्रिकोणभवनानि भवन्ति - विशदयत ।
25. 'दशमं मेषुरणं'- विशदयत ।
26. रोगारोग्यैककारणम् - विशदयत ।
27. वातदोषस्या गुणविशेषाः- विशदयत ।
28. आयुर्वेदशास्त्रे रसधातुचक्रमणं नाम किम् ।
29. वनस्पतेः सर्वदा फलपुष्पाय वृक्षायुर्वेदे प्रतिपादितं किम् ?
30. कपित्थवल्लीकरणाय वृक्षायुर्वेदे प्रतिपादितं मार्गं विशदयत ।
31. पादपसंरोपणे उक्तानि शुभनक्षत्राणि विशदयत ।

**IV. द्वावुपन्यस्यत ।**

(15 x 2=30)

32. राशिस्वरूपं तेषां ग्रहाधिपत्यं च विशदयत ।
33. कति भावाः सन्ति, तेषां चिन्तनं कुरुत ।
34. त्रिदोषाः के ? तेषां स्वभावं विशदयत ।
35. संस्कृतसाहित्ये साङ्केतिकसाहित्यस्य प्राधान्यं विशदयत ।



**Model Question**  
**Fifth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - IX**  
**SK 1544 - Elements of Indian Philosophy- I**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

- I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत । (10 x 1=10)**
1. कर्म कति सन्ति ? कानि च तानि ?
  2. अपां लक्षणं किम् ?
  3. परिमाणस्य लक्षणं लिखत ।
  4. का नाम पक्षधर्मता ।
  5. विपर्ययस्य लक्षणं किम् ?
  6. को नाम अनुबन्धः ?
  7. वेदान्तस्य विषयः कः ?
  8. चित्तस्य लक्षणं किम् ?
  9. स्थूलप्रपञ्चोत्पत्तिः कुतः भवति ?
  10. श्रवणस्य स्वरूपं लिखत ।
- II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (8 x 2=16)**
11. अभावः कति विधः ? के च ते ?
  12. वायोः स्वरूपं भेदान् च लिखत ।
  13. गुरुत्वस्य लक्षणं तत्र 'आद्य' पदस्य प्रयोजनं च लिखत ।
  14. परामर्शस्य स्वरूपं सोदाहरणं प्रदर्शयत ।
  15. वाक्यस्य भेदान् लिखत ।
  16. संस्कारभेदान् प्रदर्शयत ।
  17. वेदान्तशास्त्रस्य प्रयोजनं किम् ?
  18. चतुर्विधशरीराणि कानि ?
  19. किं नाम सम्बन्धत्रयम् ?
  20. अध्यारोपलक्षणं लिखत ।
  21. अज्ञानस्य शक्तिद्वयं लिखत ।
  22. भाट्टः किमात्मेति वदति ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. तेजसः स्वरूपं भेदान् च विशदयत ।
24. पृथिव्यादिचतुष्टयस्य उत्पत्तिविनाशक्रमं लिखत ।
25. ईश्वरसद्भावे किं प्रमाणम् ?
26. उपमानस्वरूपं विशदयत ।
27. परार्थानुमानं सोदाहरणं विशदयत ।
28. अज्ञानस्य स्वरूपं विभागान् च निरूपयत ।
29. पञ्चीकरणप्रक्रियां विशदयत ।
30. सूक्ष्मशरीरस्य स्वरूपं विशदयत ।
31. निर्विकल्पकसमाधेः विघ्नाः के? विशदयत ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. मङ्गलस्य समाप्तिसाधकत्वं निरूपयत ।
33. अतो नव द्रव्याणीति सिद्धम् - समर्थयत ।
34. तत्त्वमसिवाक्यार्थं यथाग्रन्थं विशदयत ।
35. वेदान्तशास्त्रस्य अधिकारी कः इति विशदयत ।

**Model Question**  
**Fifth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course- X**  
**SK – 1545- Drama and Dramaturgy - II**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

- I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत । (10 x 1=10)**
1. रौद्ररसस्य स्थायिभावः कः ?
  2. द्रुहिणेन महात्मना कति रसाः प्रोक्ताः ?
  3. सात्विकभावाः कतिविधाः ?
  4. करुणरसस्य वर्णः कः ?
  5. बीभत्सरसस्य दैवतः कः ?
  6. के वनं अभिगम्य वसन्ति ? किमर्थम् ?
  7. प्रोषितनक्षत्रचन्द्रमिव नभः अरमणीयः संवृत्तः सः ग्रामः - ग्रामस्य नाम किम् ?
  8. कं दृष्ट्वा शरचापहीनः कामदेवः इति भणितुं शक्यते ?
  9. पादन्यासविषण्णाः कान्तावियुक्ताः स्युः - के ?
  10. नर्मदातीरे कूर्चगुल्मलग्ना दृष्टा- किम् ?
- II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत । (8 x 2=16)**
11. नाट्यसंश्रयाः प्रतिपादयत ।
  12. आतौघं कतिविधम् ? के च ते ?
  13. निरुक्तं विशदयत ।
  14. शृङ्गाररसस्य विभागान् लिखत ।
  15. गानं कतिविधं ज्ञेयम् ?
  16. परस्परकृतासिद्धिस्तयोरभिनयो भवेत् - कथम् ?
  17. 'धृष्टमुत्सार्यते सर्वस्तपोवलगतो जनः' - कैः ?
  18. 'आत्मानुग्रहमिच्छतीह नृपजा'- अत्र नृपजा का ?
  19. दुःखं न्यासस्य रक्षणम् - कथम् ?
  20. 'महद्भारमुद्रहति' - कः कथम् ?
  21. का कुत्र कन्दुकेन क्रीडति ?
  22. किं निमित्तं पद्मावती प्रमदवनमागता ?

III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।

(6 x 4=24)

23. स्थायिभावाः प्रतिपादयत ।
24. रसानां वर्णाः विस्तरेण प्रतिपादयत ।
25. रसानां दैवतानि कानि इति संगृह्य लिखत ।
26. रसानां उत्पत्तिहेतवः रसाः निरूपयत ।
27. स्वप्नवासवदत्तस्य चतुर्थाङ्के प्रवेशकं संग्रहेण लिखत ।
28. 'अहो सदाक्षिण्यस्य जनस्य परिजनोऽपि सदाक्षिण्य एव भवति'- आशयं विशदयत ।
29. 'अथायं' विभ्रमो वा स्यात् विभ्रमो ह्यस्तु मे चिरम्' विशदयत ।
30. 'तीर्णा चापि बलैर्नदी त्रिपथगावत्साश्च हस्ते तव' आशयं विशदयत ।
31. 'प्रायेण हि नरेन्द्रश्रीः सौत्साहैरेव भुज्यते'- आशयं लिखत ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. नाट्यशास्त्रे निर्दिष्टाः रसाः सविस्तरं प्रतिपादयत ।
33. नाट्यशास्त्रे रसाध्याये वरिणितान् विषयान् विस्तरेण निरूपयत ।
34. वासवदत्तायाः स्वभावं वर्णयत ।
35. स्वप्नवासवदत्ते प्रथमाङ्के ब्रह्माचारिप्रवेशस्य नाटकीयं प्राधान्यं विशदयत ।

**Model Question**  
**Fifth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Open Course – I**  
**SK 1551: Indian Literary Criticism**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. नाट्यशास्त्रस्य कर्ता कः ?
2. भट्टलोल्लटस्य वादः कः ?
3. करुणस्य स्थायीभावः ?
4. ओजः कान्तिमती \_\_\_\_\_ ।
5. अलङ्कियते अनेनेति \_\_\_\_\_ ।
6. विशिष्टा पदरचना \_\_\_\_\_ ।
7. ध्वन्यालोकस्य कर्ता कः ?
8. ध्वनेः विभागद्वयं लिखत ।
9. वक्रोक्तिजीवितं केन विरचितम् ।
10. अभिनयं कतिविधम् ? के ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. मम्मटेन उक्तं काव्यलक्षणं लिखत ?
12. विश्वनाथमते काव्यं किम् ।
13. भामहेनोक्तं काव्यप्रयोजनं लिखत ।
14. भरतमुने प्रसिद्धं रससूत्रं किम् ?
15. भट्टनायकस्य वादः कः ?
16. नवरसाः के ?
17. धर्मी कतिविधम् । के ?
18. औचित्यविचारचर्चा केन विरचिता ।
19. विश्वनाथमते काव्यप्रयोजनं लिखत ?
20. जगन्नाथपण्डितमते काव्यलक्षणं किम् ?
21. कति सञ्चारिभावाः सन्ति के च ते ?
22. नाट्यशास्त्रे अतोद्यं कतिविधम् ?

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

**(6 x 4=24)**

23. अभिव्यक्तिवादं विशदयत ।
24. अनुमितिवादं विशदयत ।
25. दशरूपकानि कानि ? लिखत ।
26. महाकाव्यलक्षणं विवृणुत ।
27. दशगुणान् विशदयत ।
28. ध्वनिलक्षणं लिखत ।
29. वक्रोक्तिं विशदयत ।
30. नाटकलक्षणं लिखत ।
31. औचित्यं विशदयत ।

**IV. द्वावुपन्यस्यत ।**

**(15 x 2=30)**

32. भारतीयकाव्यशास्त्रे ध्वनेः स्थानं निरूपयत ।
33. नाट्यशास्त्रानुसृतं रसान् भावान् च विशदयत ।
34. रीतिरात्मा काव्यस्य- विशदयत ।
35. भारतीयकाव्यशास्त्राणां प्राधान्यं प्रतिपादयत ।

**Model Question**  
**Sixth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course- XI**  
**SK – 1641- Elements of India Philosophy – II**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. सांख्यदर्शनस्य उपज्ञाता कः ?
2. सांख्यकारिकायाः कर्ता कः ?
3. कर्तेव भवत्युदासीनः - कः ?
4. तदपघातके हेतौ- कस्य अपघातके ?
5. पातञ्जलयोगदर्शने प्रथमपादस्य नाम किम् ?
6. कति योगासनानि शिवेन कथितानि ?
7. योगदर्शने ईश्वरस्य लक्षणं किम् ?
8. दुःखानुशायी कः ?
9. द्वैतमते स्वतन्त्रः कः ?
10. द्वैतमतमनुसृत्य अनित्यं तत्त्वं कतिविधम् ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. सांख्यमतमनुसृत्य गुणानां प्रवृत्तयः लिखत ।
12. चित्तवृत्तिनिरोधरूपे त्रयः मार्गाः के ?
13. 'धारणा' इति पदस्य कोऽर्थः ?
14. यमाः के ?
15. को नाम विपर्ययः ?
16. स्थिरसुखं किम् ?
17. तद्विपरीतः श्रेयान्- कस्मात् ?
18. आप्तागमात् किं सिद्धं भवति ?
19. तस्माच्च विपर्यासात्सिद्धम् - किम् ?

20. परिणामतस्सलिलवत् - कस्य ?
21. द्वैतसिद्धान्तमनुसृत्य अचेतनतत्त्वं कतिविधमस्ति ?
22. मुक्तास्तु पञ्चधा- के च ते ?

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

**(6 x 4=24)**

23. षोडशकस्तु विकारो- विवृणुत ।
24. ज्ञानस्य अनुपलब्धौ हैतवः के ?
25. सत्कार्यवादं यथाग्रन्थं स्थापयत ।
26. प्रदीपवच्चार्थतो वृत्तिः - विशदयत ।
27. व्यक्तं तथा प्रधानम्- विशदयत ।
28. आसनानां प्रयोजनानि कानि ?
29. आधुनिकजीवितक्रमे योगस्य आवश्यकतां निरूपयत ।
30. द्वैतमतमनुसृत्य असंसृष्टे अनित्यतत्त्वे के अन्तर्भवन्ति ?
31. द्वैतमते अभावः कतिविधः ? विशदयत ।

**IV. द्वावुपन्यस्यत ।**

**(15 x 2=30)**

32. सांख्याभिमतानां प्रमाणानां स्वरूपं विशदयत ।
33. सांख्यसिद्धान्तमनुसृत्य पुरुषस्य अस्तित्वं बहुत्वं च प्रतिपादयत ।
34. द्वैतिभिरङ्गीकृतानां तत्त्वानां स्वरूपं विशदयत ।
35. आरोग्यपरिपालने योगस्य स्थानं विशदयत ।



**Model Question**  
**Sixth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - XII**  
**SK 1642: Linguistics**  
**2018 Admission onwards**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. Answer all questions in one or two sentences. (10 x 1=10)**

1. What is the nick- name of Onomatopoeic theory ?
2. Define Morphology.
3. What is called vocal cord ?
4. What is Linguistic Paleontology ?
5. Consonants are called 'Mutes'- Why ?
6. Define vowels.
7. Define Language.
8. What is called fricatives ?
9. Define Accent.
10. What is called vowel gradation.

**II. Answer any eight in two or three sentences. (8x2=16)**

11. What is called generalization ?
12. Define Ding Dong theory.
13. Define Aphanises.
14. What is called Phonetic change ?
15. Define Etmology.
16. Explain Dravidian languages.
17. What are called Dialects ?
18. Define Semi – vowels.
19. Write the name of speech organs.
20. Define Amalgamating languages.
21. Define Metathesis.
22. What is called compensatory sound change ?

**III. Write short essays on any six of the following. (6 x4=24)**

23. Define Analogy and its varieties.
24. Write the main causes of semantic change.
25. Explain Morphological classification.
26. Centum and Satam group of languages.
27. Define cognate languages.
28. Characteristics of Prakrt languages.
29. Explain Aryan languages.
30. Define Fortunatov's laws.
31. Characteristics of Indo European family.

**IV. Write essays on any two of the following**

**(2x15=30)**

32. Geneological classification of languages.
33. Classification of Semantic change.
34. Define phonetic law and explain the law of palatalization.
35. Process of articulation of speech sound.

**Model Question**  
**Sixth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course – XIII**  
**SK 1643: Vedic Literature**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. वाक्येन वाक्यद्वयेन वा उत्तरयत ।**

**(10 x 1=10)**

1. देवो देवेभिरागमत्- देवः कः ?
2. देवो याति भुवनानि पश्यन् - कः ?
3. अधिक्षियन्ति भुवनानि विश्वा- कः ?
4. येनेमा विश्वा च्यवना कृतानि - केन ?
5. नूनं दिवो दुहितरो विभातीः - का ?
6. विश्वा अधि श्रियोऽधित - का ?
7. एवं त्वयि नान्यथेतोऽस्ति - कुतः ?
8. ततो न विजिगुप्सते - कः ?
9. तत्र को मोहः कः शोकः- कुत्र ?
10. सम्भूत्यामृतमश्नुते - कः ?

**II. वाक्यद्वयेन वाक्यत्रयेण वा अष्टप्रश्नानाम् उत्तरं लिखत ।**

**(8 x 2=16)**

11. अग्निमीले पुरोहितम् - कीदृशम् अग्निम् ?
12. स इद्वेषु गच्छति - कः ? कथम् ?
13. आ देवो याति सविता परावतो- कथम् ?
14. उभे द्यावापृथिवी अन्तरीयते- कः ? कथम् ?
15. एको दाधार भुवनानि विश्वा- कः ?
16. यो अन्तरिक्षं विममे वरीयो - कः ?
17. यो अपां नेता स जनास- कः ? कीदृशः ?
18. प्रबोधयन्तीरूषसः ससन्तम् - का ? कथम् ?
19. ज्योतिषा बाधते तमः - कदा ?
20. तांस्ते प्रेत्याभिगच्छन्ति - के ? कान् ?
21. तास्मिन्नपो मातरिश्वा दधाति - कस्मिन् ?
22. अन्धन्तमः प्रविशान्ति - के ?

**III. षट्प्रश्नानाम् एकैकया खण्डिकया उत्तरं लिखत ।**

**(6 x 4=24)**

23. सवितृसूक्तस्य आशयं संगृह्य लिखत ।
24. विष्णोः स्वरूपम् ऋग्वेददिशा विवृणुत ।
25. ऋग्वेदमनुसृत्य उषसः स्वरूपं विशदयत ।
26. रात्रेः स्वभावम् ऋग्वेददिशा विवृणुत ।
27. वेदानां पुरुषार्थसाधकत्वं निरूपयत ।
28. ईशावास्यमिदं सर्वम् - विशदयत ।
29. वेदानं कतृत्वविषये किं कथयति ।
30. अध्यात्मविद्यायाः स्वरूपं विवृणुत ।
31. वेदानां संख्यां विभागं चाधिकृत्य लिखत ।

**IV. द्वावुपन्यस्यत ।**

**(15 x 2=30)**

32. अग्नेः स्वरूपम् ऋग्वेददिशा वर्णयत ।
33. ऋग्वेदोक्तरीत्या इन्द्रस्य स्वभावं विशदयत ।
34. उपनिषद्सु दश प्रसिद्धाः सन्ति - विशदयत ।
35. इतरवेदानपेक्षया ऋग्वेदस्य प्राथम्यं दृश्यते - चिचिन्त्यताम् ।

**Model Question**  
**Sixth Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Core Course - XIV**  
**SK 1644: Sanskrit Grammar- II**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. समुचितमुत्तरं लिखत । (10 x 1=10)**

1. को नाम समासः ?
2. केवलसमासः कः ?
3. अन्यपदार्थप्रधानः समासः कः ?
4. अक्षणा काण इत्यत्र समासः कथं न ?
5. वागर्थाविव इत्यत्र समासः कः ?
6. परस्मैपदसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
7. लिट् लकारस्य कोऽर्थः ?
8. लङ् लकारस्य कोऽर्थः ?
9. अभिज्ञावचने लृटि कोऽर्थः ?
10. सार्वधातुकसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?

**II. अधो निर्दिष्टेषु अष्टप्रश्नाः समाधेयाः । (8 x 2=16)**

11. समासः कतिविधः ? के च ते ?
12. का नाम वृत्तिः ? ताः काः ?
13. को नाम विग्रहः ? सः कतिविधः ?
14. समाहारे चायमिष्यते - कः ?
15. रन्धनाय स्थाली इत्यत्र समासः कुतो न ?
16. सुमद्रम् इति पदस्य विग्रहः कः ?
17. पीताम्बरः इत्यत्र कः समासः ?
18. आर्धधातुकसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
19. भुवो वुग्लुङ्लिटोः इति सूत्रस्य कोऽर्थः ।
20. को नाम धातुः ?
21. आत्मनेपदसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
22. अनद्यतनभूतार्थे वृत्तेर्धातोः कः लकारः ?

III. षड्सूत्राणि सोदाहरणं व्याख्यात ।

(6 x 4=24)

23. उपमानानि सामान्यवचनैः ।
24. नदीभिश्च ।
25. सप्तमी विशेषेण बहुव्रीहौ ।
26. राजदन्तादिषु परम् ।
27. अव्ययीभावे चाऽकाले ।
28. तुह्योस्तातड्-डाशिष्यन्यतरस्याम् ।
29. आर्धधातुकस्येड्वलादेः
30. सार्वधातुकार्धधातुकयोः ।
31. कर्तरि शप् ।

IV. द्वावुपन्यस्यत ।

(15 x 2=30)

32. समासः कतिविधः ? सोदाहरणं विशदयत ।
33. सूत्रानुसारं समर्थयत ।
  - (a) निर्मक्षिकम्
  - (b) भूतपूर्वः
  - (c) राजपुरुषः
  - (d) पाणिपादम्
34. (a) भवति (b) भविष्यन्ति  
(c) अभवन् (d) भवितासि
35. (a) एधते (b) एधिष्यसे  
(c) एधे (d) एधत

**Model Question**  
**Sixth Semester B.A. Degree Examination**  
**First Degree Programme under CBCSS**  
**SANSKRIT GENERAL**  
**Elective - II**  
**SK 1661: Translation - Theory and Practice**  
**2018 Admission onwards**

**Time: 3 Hours**

**Maximum Marks: 80**

**Answer may be written either in Sanskrit or in English.**  
**In writing Sanskrit Devanagari Script should be used.**

**I. Answer all questions in one or two sentences. (10 x 1=10)**

1. What you mean by the accuracy of Translation ?
2. What is the aim of Translation ?
3. What is the final step of Translation ?
4. Name the two types of approaches for Translating a text.
5. शाक्यजिनदेवः कः ?
6. मञ्जुलांगी समासीना - का ?
7. वारिजाक्षी प्रविशति- का ? कुत्र ?
8. सम्प्राप्तौ न युक्तः कालः - कः कं प्रति एवं वदति ?
9. व्याकुला सा लीलापुष्पं चिक्षिपे दूरे - Translate into English.
10. Boys are playing in the ground – Translate into Sanskrit.

**II. Answer any eight in two or three sentences. (8x2=16)**

11. Define Translation.
12. What is the final step in the process of Translation ?
13. Which are the aspects involves in the linguistic approach of Translation.
14. Which are the different kinds of gradation in Translation.
15. Which are the main problems involved in Translation.
16. What is meant by Transposition ?
17. व्यर्थमिति प्रतिभाति कष्टम् - किम् ?
18. भूयात् सुखानुभूतिः - कस्य ? कदा ?

**Translate into English**

19. कर्माणि व्यज्यते प्रज्ञा ।
20. 'शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।'
21. 'विद्यया अमृतमश्नुते ।'

**III. Write short essays on any six of the following.**

**(6 x4=24)**

23. Explain the Pragmatic approach of Translation.
24. Briefly explain the procedure of translation.
25. केसरकुङ्मलमस्ति कुत्र निर्गन्धम् - विशदयत ।
26. शाक्यस्थविरस्य किन्न लब्धं विश्रमस्थानम् - कुत्र ? विशदयत ।
27. विलोचने मुनिं द्रष्टुमधिकतृष्णे - कस्याः ? विशदयत ।
28. राजमल्ली फुल्लसूनैरुल्लसतीव - ससन्दर्भं व्याख्यात ।

**Translate into English**

29. उदये सविता रक्तः रक्तश्चास्तमये तथा ।  
सम्पत्तौ च विपत्तौ च महतामेकरूपता ॥
30. काकः कृष्णः पिकः कृष्णः को भेदः काकपिकयोः ।  
वसन्तकाले सम्प्राप्ते काकः काकः पिकः पिकः ॥
31. दशकूपसमा वापी दशवापीसमो हृदः ।  
दशहृदसमः पुत्रो दशपुत्रसमो द्रुमः ॥

**IV. Write essays on any two of the following**

**(2x15=30)**

32. करुणामधिकृत्य वासवदत्तां वर्णयत ।
33. वासवदत्तासख्योः मिथः सम्भाषणं संगृह्य लिखत ।

**34. Translate into English**

(i) जटायुषं महीतले निपतितं क्षतजोक्षितमवेक्ष्य सुदुःखितां विलपन्तीमशरणां जानकीं भूयो विहायसा स नेतुमारभत । तथा हियमाणा सा मध्येमार्गं गिरिऋङ्गस्थान् पञ्च वानरपुङ्गवान् ददर्श । 'दिष्ट्या रामाय मद्द्वार्तामेते शंसेयुः' इति संभाव्य सा कनकभ्रमं कौशेयमुत्तरीयं सहभूषणं तन्निकटे मुमोच ।

(ii) जनको विश्वामित्रमनुप्राप्तं श्रुत्वा पुरोहितं शतानन्दं पुरस्कुर्वन् सहसा प्रत्युद्गम्य विधिवदभ्यर्हितवान् । निर्वृत्ते मिथः कुशलप्रश्ने स राजा सकुतुकं देवतुल्यपराक्रमौ काविमौ कुमारविति कौशिकं पप्रच्छ । मुनिरपि राघवानुगतं सर्वमपि वृत्तान्तं यथावद्वर्णयामास ।

**35. Translate into Sanskrit**

(i) In the prosperous country of Kosala there was the famous city called Ayodhya built by Manu himself. In that city lives a sage like King Dasaratha by name who was the protector of the world, virtuous self controlled and equal to Kubera in wealth and Charity, He had three wives – Kausalya, Kaikeyi and Samitra.

(ii) Rama and Lakshman are living in Chitrakuta. Bharata with Satrugna lives happily in his uncle's house without any knowledge of the sinful deeds of his mother. The king is dead. There is anarchy in the country.